

З В І Т
районної державної адміністрації
щодо виконання програми соціально-економічного та культурного розвитку
Болградського району за 2025 рік

Звіт районної державної адміністрації про стан реалізації заходів Програми соціально-економічного та культурного розвитку Болградського району (далі – Програма) за 2025 рік сформовано з дотриманням вимог законодавства України та з урахуванням пріоритетів, визначених стратегічними документами державного і регіонального рівнів. Документ відображає підсумкові результати виконання завдань і заходів Програми у звітному періоді, містить оцінку досягнутих показників, аналіз проблемних аспектів її реалізації та визначає подальші орієнтири розвитку району.

Звіт підготовлений на основі статистичних даних, інформаційних матеріалів підприємств, установ та організацій різних форм власності, виконавчих органів місцевого самоврядування та структурних підрозділів районної державної адміністрації. У ньому наведено аналіз динаміки ключових соціально-економічних показників та здійснено їх порівняння з відповідними показниками 2024 року.

1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СТУАЦІЯ

За даними Головного управління статистики в Одеській області, чисельність наявного населення Болградського району у 2025 році становила 140 349 осіб. Із загальної кількості жителів 39% мешкають у містах, тоді як 61% – у сільській місцевості. Сформована соціально-демографічна структура населення є вагомим чинником соціально-економічного розвитку району, зокрема впливає на рівень зайнятості, структуру ринку праці та формування доходів громадян.

Одним із ключових показників соціально-економічного розвитку району є рівень заробітної плати. Протягом 2025 року середньомісячна заробітна плата працівників підприємств, установ та організацій Болградського району демонструвала тенденцію до зростання і склала 14 546 грн. У порівнянні з 2024 роком відбулося підвищення середнього рівня оплати праці на 2 319 грн або на 19,0%.

Найвищі показники заробітної плати спостерігаються у сфері освіти (16 671 грн.); державного управління (16 284 грн.); сільського господарства (15 983 грн.), тоді як нижчі – у сфері тимчасового розміщення та організації харчування (8 045 грн.), страховій діяльності (7 543 грн.) та діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (7 522 грн.)

У цілому тенденція до зростання середньомісячної заробітної плати у 2025 році свідчить про номінальне підвищення доходів працюючого населення району. Водночас з урахуванням інфляційних процесів реальний рівень купівельної спроможності залишається під впливом макроекономічних чинників, що зумовлює необхідність подальшої роботи над забезпеченням конкурентоспроможного та економічно обґрунтованого рівня оплати праці в усіх сферах діяльності.

Разом із тим зберігає актуальність питання безробіття, що потребує впровадження системних заходів, спрямованих на розширення ринку праці, створення нових робочих місць,

підтримку малого і середнього підприємництва та підвищення рівня зайнятості населення району.

Протягом 2025 року на обліку в Болградській філії Одеського обласного центру зайнятості перебувало 2432 безробітних особи, що на 69 осіб менше, ніж за аналогічний період 2024 року (2501 особа). У звітному періоді було працевлаштовано 1540 громадян, з яких 740 мали статус безробітного. Для порівняння, у 2024 році працевлаштовано 1308 осіб, у тому числі 670 мали статус безробітного.

Одним із важливих інструментів підвищення конкурентоспроможності населення на ринку праці є професійна підготовка та перепідготовка кадрів. Упродовж 2025 року за сприяння служби зайнятості професійне навчання пройшли 399 безробітних, що на 223 особи більше, ніж за відповідний період 2024 року (166 осіб).

Особливого поширення набула практика професійного навчання соціально активних категорій населення шляхом надання ваучерів особам віком понад 45 років, особам з інвалідністю, внутрішньо переміщеним особам (далі – ВПО) та учасникам бойових дій (далі – УБД). Протягом 2025 року цією можливістю скористалися 104 особи, які отримали ваучери на здобуття нової спеціальності чи підвищення кваліфікації за професіями: медсестринство, дошкільна освіта, кухар, водій автотранспортних засобів. В 2024 році такою послугою скористалося 142 особи.

Упродовж 2025 року 3468 осіб із числа незайнятого населення отримали профорієнтаційні та профконсультаційні послуги. При цьому індивідуальними профконсультаційними заходами було охоплено понад 60% зареєстрованих безробітних.

Вирішенню питання тимчасової зайнятості сприяла організація тимчасових робіт, у яких протягом звітнього періоду взяли участь 77 осіб (для порівняння: у 2024 році – 156 осіб).

Болградською філією Одеського обласного центру зайнятості у співпраці з територіальними громадами району були організовані суспільно корисні роботи, що фінансувалися службою зайнятості у повному обсязі. У 2025 році до таких робіт було залучено 1558 осіб, тоді як у 2024 році – 1871 особа.

З метою посилення взаємодії з керівниками підприємств та фахівцями кадрових служб упродовж 2025 року організовано та проведено низку інформаційно-роз'яснювальних заходів (семінарів, конференцій, круглих столів, робочих нарад) із залученням роботодавців району. Тематика заходів формувалася з урахуванням профілю діяльності запрошених учасників, що забезпечило їх практичну спрямованість та результативність.

У квітні 2025 року на базі Болградської філії Одеського обласного центру зайнятості розпочав діяльність офіс для бізнесу «Зроблено в Україні». Зазначений офіс забезпечує надання комплексу консультаційних та інформаційно-сервісних послуг, спрямованих на підтримку та розвиток підприємницької діяльності, зокрема: консультування щодо участі в урядових програмах, супровід у підготовці бізнес-планів та поданні заявок на отримання державних грантів (у межах програм «Робота», «Власна справа», «Грант для ветеранів та ветеранок»), роз'яснення порядку отримання ваучерів на навчання, а також компенсацій за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб, безробітних та осіб з інвалідністю.

З метою підвищення поінформованості суб'єктів господарювання щодо наявних інструментів державної підтримки фахівцями офісу проводяться інформаційні зустрічі, індивідуальні консультації та роз'яснювальні заходи для представників малого і середнього бізнесу. Робота офісу спрямована на стимулювання підприємницької активності, створення нових робочих місць, розширення можливостей самозайнятості населення та формування сприятливого бізнес-середовища на території району.

У звітному році проведено 1463 робочі зустрічі за участю 1513 роботодавців. Під час зазначених заходів фахівцями служби зайнятості надано розгорнуті консультації щодо впровадження активних програм сприяння зайнятості, механізмів отримання фінансової

підтримки, а також роз'яснено умови та порядок надання мікрогрантів на започаткування або розвиток власної справи.

**Надання соціальних послуг
Болградською філією Одеського обласного центру зайнятості**

Показник	Одиниця виміру	2024 рік	2025 рік
Безробітне населення, зареєстроване в Болградській філії Одеського ОЦЗ (на кінець періоду)	осіб	929	728
Чисельність осіб, які мали статус безробітного (протягом періоду)		2501	2432
З них:			
УБД		30	53
ВПО		171	179
Особи з інвалідністю		151	159
Чисельність працевлаштованих осіб з числа тих, що перебувають на обліку (не мають статусу безробітного)		638	800
Чисельність працевлаштованих осіб з числа зареєстрованих безробітних	осіб	670	740
З них:			
УБД		8	6
ВПО		35	41
Особи з інвалідністю		35	36
Чисельність зареєстрованих безробітних, які проходять професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації		166	399
Чисельність осіб, які отримали ваучер		142	104
Чисельність осіб, залучених до інших робіт тимчасового характеру		156	77
з них зареєстрованих безробітних		156	77
Чисельність осіб, залучених до участі в громадських та суспільно-корисних роботах		1871	1558
з них зареєстрованих безробітних		1871	1558

2. ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТНА СФЕРА

До загального фонду місцевих бюджетів територіальних громад Болградського району у 2025 році надійшло 1 933 596 291,05 грн., що забезпечило виконання затверджених показників доходної частини на рівні 100,9 відсотка.

Обсяг власних податкових і неподаткових надходжень склав 1 072 837 652,63 грн., виконання до розпису становить 104,4%, додатково отримано 44 776 391,01 грн., темп росту складає 110,6% або зростання відповідно до минулого року на 102 402 100,03 грн.

Із п'яти ключових планових показників надходжень податків і зборів до місцевих бюджетів району у 2025 році забезпечено виконання чотирьох:

- ПДФО за 2025 рік до громад Болградського району надійшло у сумі 437 549 962,79 грн. виконання складає 107,4%, додатково отримано 30 034 400,00 грн.
- Плати за землю надійшло 297 979 315,63 грн., виконання складає 101,0%, додатково отримано 3 039 100,00 грн.
- Єдиного податку надійшло 275 941 475,76 грн., виконання складає 103,5%, додатково отримано 9 252 100,00 грн.
- Акцизного податку надійшло 22 396 015,55 грн., виконання складає 96,4%, недоотримано 838 331,00 грн.
- Плати за нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки надійшло 15 539 720,71 тис.грн., виконання складає 107,4% додатково отримано 1 068 300,00 грн.
- Інші податкові та неподаткові надходження складають 23 431 162,19 грн, виконання 110,5% додатково отримано 2 223 500,00 грн.

Базова дотація до місцевих бюджетів територіальних громад Болградського району надійшла у сумі 237 448 700,00 грн.

Додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації надійшла у сумі 65 739 800,00 грн.

Освітня субвенція та інші субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на організацію та забезпечення освітнього процесу надійшла у сумі 508 939 768,89 грн.

Субвенції та дотації з місцевого бюджету складають 48 630 369,53 грн.

Профінансовано видатків з місцевих бюджетів (по загальному фонду) територіальних громад Болградського району на суму 1 749 950 456,54 грн. виконання до розпису складає 96,5%.

За функціональним значенням видатки місцевих бюджетів мають наступні показники:

- На утримання органів місцевої влади та місцевого самоврядування, та інші загальні функції державного управління – 345 553 955,61 грн.
- Протипожежний захист та інша діяльність у сфері громадського порядку та безпеки – 21 702 219,77 грн.
- Економічна діяльність – 16 732 822,99 грн.
- Діяльність у сфері житлово-комунального господарства – 130 258 001,46 грн.
- Діяльність у сфері охорони здоров'я – 68 249 595,15 грн.
- Містечтво, фізична культура і спорт – 109 270 623,57 грн.
- Загальна середня освіта, інші заклади та заходи у сфері освіти, дошкільна освіта, позашкільна освіта та заходи із позашкільної роботи з дітьми – 985 379 278,54 грн..
- Соціальний захист населення – 72 803 959,45 грн.

У 2025 році обсяг видатків територіальних громад Болградського району на підтримку Збройних Сил України та реалізацію заходів територіальної оборони склав 54 247 800,00 грн, що дорівнює 5,0 % від суми власних доходів місцевих бюджетів.

3. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМНИХ ЗАХОДІВ

3.1. Промисловість

Промисловий сектор Болградського району представлений переважно підприємствами харчової промисловості та перероблення сільськогосподарської продукції, підприємствами з пошиву одягу та сонячної енергетики.

До числа провідних промислових підприємств району за основними видами економічної діяльності належать:

- ✓ Виробництво вина, виноматеріалів: ТОВ «Болград Вайнері», ТОВ «Алколайн», ПП «Бостардо», ТОВ «Винхол Оксамитне», ТОВ «Велес» ТМ Колоніст, ТОВ «Карпати».
- ✓ Виробництво та переробка сільгосппродукції: ТДВ «Арсі Агро», ТОВ «Шампань України», СФГ «Куцарев Ф.С.», ТОВ «Сервіс Грейн», ТОВ «Таругинський сиробробний завод».
- ✓ Виробництво м'ясних продуктів: ТОВ «АМК».
- ✓ Виготовлення виробів із бетону для будівництва: ТДВ «Арцизький завод залізобетонних виробів».
- ✓ Пошив одягу: ПП «Стілітекс», ПТ «Малінови».
- ✓ Виробництво електроенергії, будівництво споруд електропостачання та телекомунікацій: ПрАТ «Болград Солар», ТОВ «Болград Еліос», ТОВ «Дунайська СЕС – 1», ТОВ «Дунайська СЕС – 2», ТОВ «Таругине Солар-2», ТОВ «Таругине Солар-4».

У січні-вересні 2025 року промисловими підприємствами Болградського району реалізовано продукції на суму 1 465,8 млн грн, що становить 1,7 відсотка від загальнообласного обсягу реалізованої промислової продукції.¹

У січні-вересні 2025 року промисловими підприємствами району реалізовано продукції на 1465,8 млн.грн (1,7% від загального обсягу реалізованої промислової продукції Одеської області).

У структурному складі за видами промислового виробництва району, більша частина обсягів (65,0%) припала на підприємства з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, частка переробної промисловості становила 33,6%.

Обсяг реалізованої промислової продукції за 9 місяців 2025 року

				тис. грн.
	9 місяців 2024 року	9 місяців 2025 року	Відхилення (+, -)	Темп росту, %
Болградський район	1 234 161,4	1 465 778,7	+ 231 617,3	118,8

У порівнянні з аналогічним періодом 2024 року обсяг реалізованої промислової продукції збільшився на 231 617,3 тис. грн., або на 18,8%, що свідчить про позитивну динаміку розвитку промислового сектору району.

3.2. Агропромисловий комплекс

Сільське господарство традиційно відіграє провідну роль в економіці Болградського району, при цьому домінуючою галуззю є рослинництво, що охоплює вирощування зернових, зернобобових і олійних культур.

Рослинництво

Збиральна кампанія ранніх зернових та зернобобових культур у районі тривала 50 календарних днів – з 18 червня по 06 серпня 2025 року. До порівняння, у 2024 році відповідні роботи були завершені за 40 календарних днів (з 13.06.2024 р. по 22.07.2024 р.). Загальна площа посівів, що підлягали до збирання, склала 118,606 тис. га, що на 9,9% (або на 12,993 тис. га) менше, ніж у 2024 році.

За оперативними даними аграріїв району валовий збір ранніх зернових та зернобобових культур у цьому році склав 392,8 тис. тонн при середній врожайності 33,1 ц/га. Для порівняння минулого року було зібрано 456,7 тис. тонн, а середня врожайність склала 34,7 ц/га.

У розрізі основних культур показники мають наступний вигляд:

- ✓ **Пшениця** – намолочено 239,3 тис. тонн із площі 70,03 тис. га, середня врожайність – 34,17 ц/га, що на 4,3% нижче рівня 2024 року;

¹ Офіційні статистичні показники за повний 2025 рік очікуються до оприлюднення наприкінці травня.

- ✓ **Ячмінь** – зібрано 116,803 тис. тонн з площі 32,304 тис. га, середня врожайність склала 36,16 ц/га. Порівняно з минулим роком показник урожайності залишився стабільним, однак площі посіву та валовий збір скоротилися на 23%.
- ✓ **Овес** – зібрано 935 тонн з площі 500 га, середня врожайність 18,7 ц/га, що на 6,5% менше, ніж у минулому році.
- ✓ **Горох** – зібрано 35,76 тис. тонн з площі 15,772 тис. га. Попри збільшення посівних площ на 5,207 тис. га (49,3%) порівняно з минулим роком, істотного зростання середньої врожайності не відбулося, вона склала 22,67 ц/га.

У 2025 році посівні площі під ріпаком збільшені у 2,6 рази і склали 50,893 тис. га. Валовий збір становив 109,133 тис. тонн, а середня врожайність 21,44 ц/га, що на 10,2% перевищує показник 2024 року.

За оперативними даними, обсяги зібраного врожаю пізніх сільськогосподарських культур порівняно з минулим роком визначені наступними показниками.

Соняшник. У поточному році збирання соняшнику проведено на площі 22,9 тис. га, з якої намолочено 27,6 тис. тонн. Середня урожайність склала 12,0 ц/га, що на 2,8 ц/га або 19% менше, ніж у 2024 році.

Для порівняння, у минулому році площа збирання становила 32,3 тис. га, валовий збір – 47,9 тис. тонн, урожайність – 14,8 ц/га.

Отже, спостерігається істотне зниження показників, зокрема скорочення площ майже на третину та зменшення валового збору майже удвічі. Основною причиною таких результатів є зниження урожайності через несприятливі погодні умови та дефіцит вологи у вегетаційний період.

Кукурудза. У 2025 році кукурудзу зібрано з площі 5,4 тис. га, отримано 13,6 тис. тонн зерна, середня урожайність склала 24,9 ц/га. У порівнянні з 2024 роком спостерігається зменшення площі збирання майже удвічі (з 10,9 тис. га до 5,4 тис. га), що, відповідно, спричинило пропорційне зниження валового збору (з 25,2 тис. тонн до 13,6 тис. тонн).

Водночас урожайність у 2025 році покращилася на 1,8 ц/га або 8% (з 23,1 ц/га до 24,9 ц/га), що свідчить про більш ефективне використання наявних посівних площ та застосування сучасніших технологій зрошення.

Виноград. У 2025 році виноград зібрано з площі 4,35 тис. га, отримано 19,1 тис. тонн продукції, середня урожайність склала 43,9 ц/га, що на 8% більше, ніж у 2024 році.

У 2024 році ці показники відповідно становили: площа – 4,43 тис. га, валовий збір – 17,6 тис. тонн, урожайність – 39,8 ц/га.

У цілому, виноградарська галузь демонструє стабільні показники обсягів виробництва, що є позитивним чинником для аграрного сектору району.

В районі також зібрані інші види пізніх зернових та зернобобових культур, а саме:

- ✓ **льон** на площі 3 383 га намолочено 4 398 тонн, середня врожайність склала 13,0 ц/га;
- ✓ **сорго** на площі 103 га намолочено 8,7 тонн, середня врожайність склала 0,84 ц/га;
- ✓ **гірчиця** на площі 559 га намолочено 519 тонн, середня врожайність склала 9,3 ц/га;
- ✓ **сочевиця** на площі 2 130 га намолочено 4 076 тонн, середня врожайність склала 19,1 ц/га;
- ✓ **нут** на площі 1 478 га намолочено 1 831 тонну, середня врожайність склала 12,4 ц/га;
- ✓ **просо** на площі 766 га намолочено 795 тонн, середня врожайність склала 10,4 ц/га.
- ✓ **соя** на площі 150 га намолочено 375 тонн, середня врожайність склала 25,0 ц/га.

Сільськогосподарські підприємства провели посів озимих під урожай 2026 року. Погодні умови в період підготовки та проведення посівної кампанії загалом були сприятливими. У вересні фіксувався дефіцит опадів – випало близько 16 мм опадів, що

становить лише 35% від кліматичної норми (46 мм). Водночас нестачу вологи у вересні компенсували опади у жовтні, коли їхня кількість досягла 69 мм при нормі 47 мм, тобто 147%.

За оперативними даними аграріями району посіяно: озимого ріпаку 29,6 тис. га, озимої пшениці 53,8 тис. га, озимого ячменю 24,2 тис. га, гороху (зимнього) 3,03 тис. га., що складає майже 97% від прогнозованої площі. Стан озимих культур на кінець лютого оцінюється як задовільний та добрий.

Тваринництво

Окрім рослинництва, вагоме місце у структурі аграрного виробництва Болградського району займає тваринництво. Основними напрямками галузі є розведення великої рогатої худоби, свинарство та вівчарство, які забезпечують виробництво м'ясо-молочної продукції.

Станом на 1 жовтня 2025 року в сільськогосподарських підприємствах району утримувалося 684 голови великої рогатої худоби, що на 18,2 % менше порівняно з відповідною датою 2024 року, у тому числі корів – 287 голів (зменшення на 19,4 %). Поголів'я свиней становило 48 517 голів (на 18,2 % менше). Водночас чисельність овець та кіз зросла до 6 266 голів, що на 50,4 % більше проти минулого року.

Загальний обсяг живої маси сільськогосподарських тварин, реалізованих на забій підприємствами району за січень-вересень 2025 року, становив 5579,9 тонн (на 4,4% менше у порівнянні з січнем-вереснем 2024 року), з нього 96,8% припадає на реалізацію свиней – 5401,9 тонн, що на 3,7% менше, ніж у січні-вересні 2024 року.

Обсяг виробництва (валовий надій) молока у підприємствах району становив 1,68 тис. тонн, що на 19,2% менше, ніж у січні-вересні 2024 року.

Скорочення поголів'я великої рогатої худоби та свиней у звітному періоді зумовлене загальним зростанням виробничих витрат, що позначилося на рівні рентабельності галузі.. Водночас збільшення чисельності овець і кіз свідчить про адаптацію окремих господарств до наявних природно-кліматичних умов та орієнтацію на менш витратні види тваринництва.

3.3. Житлово-комунальна та дорожньо-транспортна інфраструктура

Водопровідно-каналізаційне господарство

На території району послуги з централізованого водопостачання та водовідведення надають 19 підприємств комунальної власності. Централізованим питним водопостачанням забезпечено 60 з 98 населених пунктів району (61%), інші користуються привізною водою та шахтними колодязями. Централізованим водовідведенням забезпечено 3 населених пункти.

З метою розвитку систем водопостачання та водовідведення в районі протягом 2025 року проведено наступні заходи:

✓ реконструкцію очисних каналізаційних споруд повної біологічної очистки у м. Арциз на загальну суму 50 785,61 тис. грн, у тому числі за рахунок коштів державного бюджету – 42 251,17 тис. грн, обласного бюджету – 8 300,0 тис. грн та місцевого бюджету – 234,44 тис. грн.;

✓ реконструкцію мереж водопостачання в с. Миколаївка (1000 м), с. Лісне (200 м), с. Ганнівка (100 м) із встановленням 200 приладів обліку води на загальну суму 324,0 тис. грн (кошти місцевого бюджету);

✓ реконструкцію мереж водопостачання в с. Ламбрівка (250 м), с. Рівне (430 м), с. Височанське (250 м) на загальну суму 80,0 тис. грн. (місцевий бюджет);

✓ реконструкцію водопроводу в с. Теплиця (600 м), с. Мирнопілля (300 м) на суму 38,95 тис. грн. (місцевий бюджет);

✓ встановлено 10 систем доочищення питної води: у м. Арциз (вул. Лугова та вул. Свободи), с. Виноградівка, с. Плоцьк, с. Кам'янське, с. Надія, с. Прямобалка – за рахунок благодійних коштів; у с. Кубей, с. Табакі та с. Тополине — за кошти місцевого бюджету.

За рахунок коштів Бессарабської селищної ради (2,8 млн. грн) для КП «ВУЖКГ» придбано сучасний екскаватор-навантажувач Bull HD.

Для критично важливих об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства району протягом 2025 року за сприянням райдержадміністрації від благодійних організацій отримано 8 електрогенераторів різної потужності.

Протягом 2025 року руйнувань об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства на території району внаслідок ведення воєнних дій – не було.

Житлово-комунальне господарство

У Болградському районі налічується 309 багатоквартирних будинків. Всі будинки переведені на індивідуальне опалення (природний газ, електроенергія).

Однією з альтернативних форм управління житлом є створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (далі – ОСББ). В районі на 01.01.2026 року їх налічується 26, охоплюють 29 багатоквартирних будинків: в м. Болград – 22 ОСББ (23 будинки), в сще. Бессарабське – 1 ОСББ (3 будинки), м. Арциз – 3 ОСББ (3 будинки). Послуги з управління багатоквартирними будинками надають КП «Житловик» та ТОВ «АУК» (Арциз).

На території Болградського району система централізованого тепlopостачання та гарячого водopостачання відсутня. У зв'язку з цим забезпечення тепловою енергією об'єктів житлово-комунального господарства та закладів соціально-культурної сфери здійснюється за рахунок індивідуальних котелень, які працюють на природному газі, твердому паливі та електричній енергії.

За даними міських, сільських, селищних рад в районі функціонують 240 об'єктів соціальної сфери: 77 дошкільних навчальних закладів, 76 закладів освіти, 82 заклади охорони здоров'я (в т. ч. 4 лікарні, 4 центра ПМСД), 3 територіальних центра соціального обслуговування (надання соціальних послуг), центр соціально-психологічної реабілітації дітей служби у справах дітей Болградської райдержадміністрації (сще. Бессарабське), Денний центр соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі (сще. Буджак).

Зазначені об'єкти соціальної сфери опалюються 215 котельнями (в т. ч. 48 газових), а також пічками та електрообігрівачами.

Забезпечення резервним енергопостачанням (генератори)

Для сталого проходження опалювального сезону в умовах військового стану та загрози відсутності сталого енергопостачання громадами району, у співпраці з районною та обласною державними (військовими) адміністраціями, за допомогою благодійних організацій постійно проводиться робота для забезпечення резервним енергопостачанням (генераторами) критично-важливих об'єктів інфраструктури району.

Станом на 01.01.2026 року забезпеченість генераторами критично важливих об'єктів району складає 82%, в т.ч:

– **закладів освіти – 85%** (потреба 198, у наявності 168, для опалення забезпечені на 100 %, для проходження освітнього процесу забезпечені не в повному обсязі);

– **закладів охорони здоров'я – 77%** (потреба - 94, у наявності – 72, потреба залишається для ФАПів);

– **об'єктів ВКГ – 83%** (потреба - 78, у наявності - 65);

– **інші заклади соціальної сфери – 66%** (потреба – 21, у наявності – 14, потреба переважно для МКП).

У травні 2025 подана заявка до міжнародних донорів на отримання додаткових 14 генераторів різної потужності для соціальних об'єктів району. Завдяки спільній співпраці з Одеською обласною державною адміністрацією та гуманітарними організаціями і благодійними

фондами, протягом 2025 року отримано 22 генератори різної потужності, очікується поставка ще 11 генераторів протягом 2026 року.

Дорожньо-транспортна інфраструктура

Район з'єднаний з обласним центром та іншими містами і селами розгалуженою мережею автомобільних шляхів у кількості 68 автодоріг загального користування протяжністю 925,2 км, в тому числі: 7 доріг загального користування державного значення протяжністю 320,2 км та 61 дорога загального користування місцевого значення протяжністю 605,0 км.

У Болградському районі протягом 2025 року, в рамках експлуатаційного утримання, проведено ремонт доріг (на окремих ділянках) загального користування місцевого значення, а саме:

- С162315 вул. Центральна в с.Бессарабське (1,6 км);
- О162340/Т-16-44/-Виноградівка-Нова Іванівка-/М-15/ (26 км);
- С160205 /О162337/ - /Т-16-27/ (2,2 км);
- О162442 Татарбунари-Кам'янське-/Т-16-08/, (Кам'янське- Виноградівка 9,5 км);
- О160707 Городнє-Нова Іванівка-Теплиця (Нова Іванівка-Делень), км 19+000 - км 47+000;
- О160202 Арциз-Виноградівка-Спаське 0+000-24+000;
- О160707 Городнє-Нова Іванівка-Теплиця (Городнє-Олександрівка) км 0+000 - км 11+000);
- С160702 /Т-16-32/ - Нові Трояни-Дмитрівка (15,257 км);
- О160204 Арциз-Татарбунари (від м. Арциз до с. Павлівка) 3 км;
- С160203 Арциз-Нові Каплани-Василівка(6,5 км);
- О160708 Виноградівка-Котловина-Нагірне-Орлівка-/М-15/(Виноградівка-Владичень 15 км);
- С160713 кордон Молдови-Залізничне, км 0+000 - км 3+250;
- С160708 Коса - /Т-16-31/(4,6 км);
- О160709 Кубей-Василівка-Кам'янка-/М-15/, км 0+000 - км 23+388;
- О160709 Кубей-Василівка-Кам'янка-/М-15/, км 0+200.

В 2025 році за рахунок коштів, передбачених за напрямом експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування державного значення, на дорогах Болградського району **виконано ремонтні роботи з ліквідації ямковості на площі 163 304 м²**. Зазначені роботи спрямовані на забезпечення безаварійного проїзду та недопущення подальшого прогресуючого руйнування ділянок покриття.

Роботи виконувались на дорогах :

- Т-16-06 Контрольно-пропускний пункт "Виноградівка"- Болград - /М-15/;
- Т-16-08 Болград – Кубей – Арциз;
- Т-16-27 Контрольно-пропускний пункт "Серпневе" – Бессарабське – Арциз – Сарата;
- Т-16-31 Контрольно – пропускний пункт "Табаки" – Болград – /М-15/;
- Т-16-32 Контрольно – пропускний пункт "Нові Трояни" – Кубей;
- Т-16-44 Контрольно – пропускний пункт "Лісне" – контрольно-пропускний пункт "Малоярославець Перший".

З метою недопущення виникнення аварійних ситуацій, для забезпечення спільної роботи зі своєчасного реагування під час несприятливих умов в осінньо-зимовий період на автомобільних дорогах державного та місцевого значення проводився постійний моніторинг стану проходження осінньо-зимового сезону та координація дії всіх підприємств та організацій, які забезпечують життєдіяльність населення району.

Протягом 2025 року громадами району проведено капітальний та поточний ремонт вулиць і доріг:

- на території Арцизької громади 5,48 тис. м² ;
- на території Болградської громади 1,26 тис. м² ;
- на території Василівської громади 3,043 тис. м² ;

- на території Криничненської громади 0,74 тис. м² ;
- на території Бессарабської громади 0,1 тис. м².

Енергозбереження та енергоефективність

У рамках регіональної цільової програми енергоефективності Одеської області на 2024-2027 роки, затвердженої розпорядженням Одеської обласної державної адміністрації від 16.11.2023 №980/А-2023, протягом 2025 року впроваджено енергоефективні заходи, а саме:

Термомодернізація та ремонт будівель:

Арцизька ТГ

- капітальний ремонт покрівлі (з утепленням) Арцизького опорного закладу освіти № 1 – ліцею з початковою школою та гімназією – 9832,05 тис. грн;
- капітальний ремонт (заміна вікон та дверей) в приміщеннях Будинку культури села Кам'янське - 498,73 тис. грн;
- капітальний ремонт фасаду з утепленням Арцизького опорного закладу освіти № 1 – ліцей з початковою школою та гімназією – 90,0 тис. грн;
- заходи з енергозбереження – капітальний ремонт покрівлі харчоблоку (з утепленням) Арцизького ліцею № 4 з початковою школою та гімназією – 922,05 тис. грн;

Бессарабська ТГ

- заміна 17 вікон у ЗДО «Малютко» сще Бессарабське (благодійна допомога);
- заміна 5 вікон ЦНАП адмін. будівля №4, сще Бессарабське (благодійна допомога);
- заміна 94 вікон у будівлі Петрівського ліцею (благодійна допомога);
- капітальний ремонт приміщень Ярославівської гімназії – 1500 тис. грн;
- капітальний ремонт будівлі Серпневського ліцею – 240,0 тис. грн;
- капітальний ремонт покрівлі споруди цивільного захисту у сще. Соборне – 998,7 тис. грн;

Буджацька ТГ

- заміна вікон та дверей у Буджацькому БК – 97,6 тис. грн;
- поточний ремонт покрівлі Іванчанський сільський клуб – 99,9 тис. грн;
- капітальний ремонт покрівлі (заходи з енергозбереження) та технічний нагляд за об'єктом Лісенського ліцею з дошкільним відділенням, початковою школою та гімназією – 1497,41 тис. грн;
- капітальний ремонт ОЗ Буджацького ліцею з дошкільним відділенням, початковою школою та гімназією – 1479,07 тис. грн.

Модернізація систем теплопостачання (встановлення енергетичного обладнання), технічне переоснащення та встановлення нових котлів:

Бессарабська ТГ

- капітальний ремонт системи опалення, водопостачання дошкільного підрозділу Бессарабського ліцею – 858,7 тис. грн;
- капітальний ремонт системи опалення у Бессарабському ліцеї – 1000,0 тис. грн;
- заміна газового котла у Центрі соціально-психологічної реабілітації дітей сще. Бессарабське – 90,0 тис. грн;
- заміна газового котла у Центрі соціального обслуговування (надання соціальних послуг) сще. Бессарабське – 40,0 тис. грн;
- капітальний ремонт системи опалення у Аграрному ліцеї сще. Бессарабське – 399,01 тис. грн;
- капітальний ремонт системи опалення Будинку культури с. Рівне – 199,5 тис. грн;

Буджацька ТГ

- встановлення нового котла у Буджацькому БК – 68,0 тис. грн;
- заміна котла у Буджацькій бібліотеці – 32,0 тис. грн;

Павлівська ТГ

– реконструкція системи опалення Вознесенський Перший ліцей з дошкільним відділенням, початковою школою та гімназією – 697,86 тис. грн;

Модернізація систем водопостачання та водовідведення, встановлення енергоефективного обладнання:

Буджацька ТГ

– заміна 0,8 км водопровідних мереж у с. Миколаївка – 147,65 тис. грн.;

– встановлення енергоефективного обладнання (глибинний насос 2 шт) с. Миколаївка – 130,0 тис. грн;

– встановлення енергоефективного обладнання (глибинний насос 3 шт) с. Лісне, с. Євгенівка, с. Височанське – 196,0 тис. грн;

– встановлення вузлів комерційного обліку споживання води (200 шт) – 200,0 тис. грн;

Бессарабська ТГ

– заміна 15 насосів на енергоефективні на підприємствах ВКГ – 877,8 тис. грн;

Теплицька ТГ

– заміна 3 насосів на енергоефективні на підприємствах ВКГ – 129,0 тис. грн;

Ремонт вуличного освітлення, встановлення світлодіодних ламп:

– реконструкція (ремонт) систем вуличного освітлення у м. Болград та населені пункти Болградської громади – 111,6 тис. грн;

– реконструкція (ремонт) систем вуличного освітлення сще. Буджак, с. Ламбрівка, с. Євгенівка, с. Богданівка, с. Новодолинське, с. Петрівка Буджацької громади – 141,0 тис. грн;

– реконструкція (ремонт) систем вуличного освітлення сіл та селищ Бессарабської громади – 250,0 тис. грн.

Розширення мережі об'єктів енергетичної інфраструктури з відновлювальних джерел енергії (в т.ч. забезпечення об'єктів критичної інфраструктури та об'єктів, що мають соціально-економічне значення альтернативними джерелами електричної енергії)

Протягом 2025 року:

– встановлено 6 дахових СЕС (по 7 кВт кожна) на будівлях амбулаторій Арцизької міської ради (м. Арциз, с. Главани, с. Задунаївка, с. Виноградівка, с. Делени) та будівлі амбулаторії с. Павлівка Павлівської сільської ради – благодійні кошти;

– встановлено дахову СЕС (50 кВт) в Арцизькому ліцеї № 4 з початковою школою та гімназією Арцизької міської ради м. Арциз, вул. Калмикова, 44 – 2746,1 тис. грн та благодійні кошти;

– встановлено 17 СЕС (по 20 кВт кожна) на артсвердловинах в с. Новодолинське, с. Червоне, с. Підгірне, с. Петрівка, с. Вознесенка Друга, с. Весела Долина, с. Перемога, с. Єлизаветівка, с. Миколаївка (3шт), с. Лісне, с. Ганнівка, сще. Буджак, с. Євгенівка, с. Ламбрівка, с. Єлизаветівка Буджацької селищної ради – 9500,3 тис. грн.

Альтернативна та відновлювальна енергетика

На території Болградського району розташовано 15 об'єктів електрогенерування (сонячна енергетика) загальною потужністю більше 140 МВт.

У 2025 році на території Буджацької громади ТОВ «Сан Руф» реалізовано проєкт енергогенерування (СЕС потужністю 9,887 МВт), сще. Буджак (за межами населеного пункту) та розпочато реалізацію проєкту енергогенерування (вітрова енергетика) на території Павлівської громади.

На території району функціонують 14 об'єктів соціальної сфери, які виробляють теплову енергію з використанням альтернативних видів палива (котельні на біопаливі), сумарна потужність яких складає 4,06 МВт.

Протягом 2025 року введено в експлуатацію 4 об'єкта (котельні на біопаливі) загальною потужністю 1,03 МВт:

– Вознесенській Перший ліцей з дошкільним відділенням, початковою школою та гімназією вул. Сергія Єлькіна, 58;

- Арцизький заклад дошкільної освіти ясла-садок №5 "Росинка" Арцизької міської ради, м. Арциз, вул. Будівельників, 5 «А»;
- Арцизький ліцей №5 з початковою школою та гімназією Арцизької міської ради, м. Арциз, вул. Свободи, 115;
- Нове будівництво твердопаливної котельні КНП «Болградська ЦРЛ» м. Болград, вул. Ізмаїльська, 71, 75.

Управління відходами

На території Болградського району система роздільного збору твердих побутових відходів в повному обсязі не впроваджена. Розпочато роздільне збирання у Болградській та Арцизькій міських радах. Арцизькою міською радою підписано Меморандум про співпрацю та партнерство між Одеською обласною військовою адміністрацією, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів, відповідно до якого на території Арцизької громади буде збудовано модуль для перероблення відходів, що з часом дозволить відмовитися від звичного складування сміття на звалищах.

На території району наявні 69 місць видалення відходів (МВВ), які паспортизовані але потребують оновлення.

Послуги з управління побутовими відходами в районі надають 11 комунальних підприємств, які охоплюють послугою 49 населених пунктів (50%). Збирання та вивезення побутових відходів в населених пунктах, які не охоплені послугами комунальних підприємств здійснюється щотижнево, шляхом залучення неспеціалізованої техніки, а також транспортом самих мешканців.

Через неналежну систему поводження з твердими побутовими відходами, як правило, в сільських населених пунктах мешканцями періодично створюються несанкціоновані сміттєзвалища. Кількість стихійних сміттєзвалищ в районі залежить від пори року. Органи місцевого самоврядування постійно проводять заходи щодо ліквідації стихійних звалищ відходів.

Охорона навколишнього природного середовища

В рамках щорічної акції «За чисте довкілля» в період з 1 березня по 30 квітня проводиться активна робота з поліпшення санітарного стану населених пунктів району. Органами місцевого самоврядування було організовано низку заходів, спрямованих на поліпшення стану довкілля, озеленення, благоустрій населених пунктів та прилеглих до них територій, очищення водних джерел, збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, поширення екологічних знань. Через засоби масової інформації, веб-сайти громадськість повідомлено про проведення Дня довкілля та участі в його проведенні.

На території району до Дня довкілля 2025 року протягом двох тижнів, що передують Дню довкілля проведено екологічні заходи: ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ, прибирання територій узбіччя доріг між населеними пунктами громад, висадка дерев і чагарників, впорядкування територій парків, скверів, алей, газонів і квітників, територій пам'ятників, меморіалів. Прибирання сміття на берегах озера Ялпуг та ставків.

В цілому, за даними громад району, в акції взяли участь більше 7000 небайдужих до охорони довкілля людей, в тому числі студентської молоді та дітей шкільного віку, більше 150 підприємств, установ та організацій. За активної участі місцевого населення та громадських організацій та учнівської молоді було упорядковано більше 72 парків та скверів, висаджено 1,02 тис.м² газонів і квітників, висаджено 1,745 тис. дерев і 0,83 тис. кущів, ліквідовано 75 несанкціонованих сміттєзвалищ.

3.4. Капітальні інвестиції

Залучення капітальних інвестицій, модернізація виробничих потужностей, оновлення основних фондів, придбання сучасної техніки та обладнання залишаються важливими чинниками економічного розвитку Болградського району.

У січні-вересні 2025 року підприємствами та організаціями району за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 239,9 млн. грн. капітальних інвестицій, що становить 2,3 % від загального обсягу капітальних інвестицій по Одеській області.

Капітальні інвестиції

(у фактичних цінах, тис.грн)

	9 місяців 2024 року	9 місяців 2025 року	Відхилення (+, -)
Болградський район	105 602	239 923	+ 134 321

У порівнянні з 9 місяцями 2024 року, обсяг капітальних інвестицій по Болградському району збільшився на 134 321 тис. грн або в 2,3 рази.

Капітальні інвестиції спрямовано у матеріальні активи: на придбання та створення машин, обладнання та інвентаря (46,8% від загального обсягу капітальних інвестицій району), транспортних засобів (14,9%), нежитлових будівель (34,2%) та інженерних споруд (3,0%).

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій (53,2% усіх коштів). За рахунок кредитів банків та інших позик освоєно 34,1% інвестицій, за рахунок державного та місцевих бюджетів – 9,6% капітальних інвестицій.

3.5. Міжнародне співробітництво

У 2025 році діяльність територіальних громад Болградського району була спрямована на активізацію міжнародного територіального співробітництва як стратегічного інструменту залучення інвестицій, технічної допомоги та обміну досвідом у сфері місцевого самоврядування.

Враховуючи історико-культурні особливості регіону, болгарський вектор залишається одним із пріоритетних:

✓ Болградська міська територіальна громада продовжує розбудовувати тристороннє міжнародне партнерство з муніципалітетом Генерал Тошево (Республіка Болгарія) та містом Мурфатлар (Румунія) в межах програми Interreg NEXT Black Sea Basin Programme. Співпраця зосереджена на реалізації проекту «Чисті території, зелені та відкриті вулиці», спрямованого на покращення благоустрою, екологічного стану та формування комфортного міського середовища.

✓ Арцизька міська територіальна громада 27 травня 2025 року уклала Меморандум про побратимство з муніципалітетом Горна Оряховиця (Республіка Болгарія). У жовтні 2025 року відбувся робочий візит делегації громади до міста-побратима з метою обміну практиками у сфері функціонування освітніх і соціальних установ, що сприяє розширенню міжнародної співпраці та впровадженню європейського досвіду на місцевому рівні.

✓ Городненська сільська територіальна громада у грудні 2025 року підписала Меморандум про міжнародне співробітництво з общиною Вилчі Дол (Республіка Болгарія). Партнерство передбачає спільну участь у грантових програмах Європейського Союзу, реалізацію ініціатив із розвитку сільських територій та посилення екологічної безпеки. Окрім цього, громада підтримує ефективну взаємодію з Посольством Болгарії в Україні, за сприяння якого реалізовано проєкт модернізації системи опалення в Городненському ліцеї.

Новим етапом розвитку транскордонних зв'язків стало зміцнення стосунків з громадами Молдови, що є особливо актуальним у контексті євроінтеграційних процесів обох країн:

✓ Арцизька міська територіальна громада у жовтні 2025 року офіційно надала місту Комрат (Гагаузія, Республіка Молдова) статус міста-побратима. Уже в грудні сторони

окреслили спільні наміри щодо участі у програмі EUroBRIDGE-UA_MD, спрямованій на розвиток транскордонного партнерства та реалізацію спільних проєктів. Крім того, 5 листопада 2025 року підписано Угоду про співробітництво з Тараклійською районною радою, що створює додаткові можливості для розширення міжмуніципальної взаємодії у сфері економіки, освіти та культурних обмінів.

✓ Бужацька селищна територіальна громада ініціювала проведення круглого столу «Офіс грантів», до участі в якому були залучені представники громад Республіки Молдова. Захід став платформою для формування спільного інвестиційного простору Бессарабського регіону, активізації грантової діяльності та розвитку партнерських проєктів у межах міжнародних програм фінансування.

Також, громади району демонструють високу ефективність у взаємодії з партнерами з Німеччини, Швейцарії, Франції, Італії тощо.

Розширення географії міжнародної співпраці сприяло переходу від переважно гуманітарної підтримки до системного проєктного партнерства, що передбачає спільну реалізацію ініціатив у сферах інфраструктурного розвитку, освіти, енергоефективності, соціального захисту та місцевого самоврядування

3.6. Соціальний захист населення

Основним завданням управління соціального захисту населення Болградської районної державної адміністрації є забезпечення реалізації державної соціальної політики в Болградському районі у сфері соціального захисту населення.

Протягом 2025 року на обліку в управлінні соціального захисту населення райдержадміністрації перебували 6760 сімей одержувачів усіх видів державних соціальних допомог.

Сума призначених та випланих державних допомог за 2025 рік становить 124735,876 тис. грн. Виплати усіх видів державних допомог проведені в повному обсязі.

Відповідно до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» призначено та виплачене державну соціальну допомогу 2482 сім'ям на суму 22823,23 тис. грн., у тому числі:

- допомога у зв'язку з вагітністю та пологами – 194 жінкам на суму 625,906 тис.грн.;
- допомога при народженні та усиновленні дитини - 1962 сім'ям на суму 13923,161 тис. грн.;
- допомогу дітям, які знаходяться під опікою чи піклуванням – 106 сім'ям на суму 6255,818 тис. грн.;
- -допомогу на дітей одиницями матерям – 220 осіб на суму 2018,344 тис. грн.

Відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» допомогу призначено та виплачене 961 сім'ї на суму 40703,935 тис. грн.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2019 року № 250 «Деякі питання надання соціальної підтримки багатодітним сім'ям» державна допомога призначена та виплачена 988 сім'ям на суму 15713,47 тис. грн.

Також протягом звітнього періоду нарахована та виплачена соціальна допомога відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» 1877 сім'ям на суму 37218,17 тис.грн.

Відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають право на пенсію, та особам з інвалідністю» призначено та виплачено допомогу 29 особам на суму 149703,0 тис. грн.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 26.02.2019 року №552 «Деякі питання виплати державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом «гроші ходять за дитиною», оплата послуг із здійснення патронату над дитиною та

виплати соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя, підтримки малих групових будинків призначено допомогу 36 прийомним сім'ям у сумі 5386,9 тис. грн.:

- соціальна допомога на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошове забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам 9 сімей на суму 1253,23 тис. грн.;
- призначена державна соціальна допомога та грошове забезпечення на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя 2 особам в сумі 199,613 тис. грн.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 02.08.2000 року №1192 «Про надання щомісячної грошової допомоги особі, яка проживає разом з особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, яка за висновком лікарської комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, на догляд за нею» отримують допомогу 342 сім'ї на суму 4809,025 тис. грн.

Відповідно до Порядку призначення та виплати тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце проживання їх невідоме», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 22.02.2006 року № 189 державна допомога призначена та виплачена 43 сім'ям на суму 655,63 тис. грн.

Протягом 2025 року управлінням соціального захисту населення райдержадміністрації проведено виплату одноразової винагороди жінкам, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня» – 9 особам на загальну суму 272,52 тис. грн.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 року № 505 «Про надання щомісячної адресної допомоги особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції, для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг» станом на 01.01.2026 року призначено та виплачено допомогу 523 сім'ям на суму 12269,0 тис. грн.

Протягом 2025 року управлінням соціального захисту населення райдержадміністрації приймає участь в реалізації пілотного проекту «Монетизація одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка», грошова допомога при народженні дитини «Пакунок малюка» призначена 233 особам, сума нарахованої та виплаченої допомоги складає 1791,54 тис. грн. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 20.06.2018 року № 512 «Деякі питання реалізації пілотного проекту із надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» протягом звітного періоду видано 112 «пакунків малюка».

За отриманням довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеним особам до управління соціального захисту населення у звітному періоді звернулось 111 осіб, щодо скасування довідки ВПО – звернулися 28 осіб.

Міністерством соціальної політики України 23.06.2025 та 25.06.2025 прийнято постанови Кабінету Міністрів України «Про реалізацію експериментального проекту щодо централізації механізму виплати деяких соціальних допомог» та «Деякі питання призначення та виплати державних соціальних допомог, соціальних стипендій органами Пенсійного фонду України». Згідно з постановами з 01.07.2025 функції щодо призначення та виплати окремих видів державних допомог, соціальних стипендій передані до органів Пенсійного фонду України.

Протягом 2025 року до Централізованого банку даних з проблем інвалідності внесено інформацію про 259 осіб з інвалідністю. Щодо потреби у забезпеченні протезно-ортопедичними виробами, технічними засобами реабілітації, індивідуальними програмами реабілітації осіб з інвалідністю – 62 особи.

У 2025 році шляхом укладання двосторонніх договорів між реабілітаційними центрами та управлінням соціального захисту населення реабілітаційними послугами забезпечено 30 дітей з інвалідністю на загальну суму 536,490 тис.грн. Договори формувалися спеціалістами управління у Централізованому банку даних осіб з інвалідністю.

Відповідно до Порядку виплати та розміри грошових компенсацій на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобілів та на транспортне обслуговування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.02.2007 року № 228 особам з інвалідністю

виплачується грошова компенсація на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобілів та на транспортне обслуговування.

У 2025 році виплачено грошову компенсацію:

– на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобілів 45 особам з інвалідністю на суму 22,854 тис. грн.;

– на транспортне обслуговування 53 особам на суму 32,180 тис. грн.

Станом на 01.01.2026 року грошова компенсація вартості продуктів харчування для громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи виплачена 75 особам на загальну суму 182,052 тис. грн.

Протягом 2025 року управлінням соціального захисту населення райдержадміністрації видано:

– 11 посвідчень – особам з інвалідністю внаслідок війни;

– 1 посвідчення – членам сім'ї загиблих (померлих) ветеранів війни;

– 11 посвідчень – членам сім'ї загиблих Захисників та Захисниць

– 35 талонів на пільговий проїзд по Україні – особам з інвалідністю внаслідок війни.

Продовжено строк дії посвідчень 5 особам з інвалідністю внаслідок війни.

На обліку для забезпечення санаторно-курортними путівками для проходження лікування перебувають: осіб з інвалідністю внаслідок війни, учасники бойових дій, учасники антитерористичної операції – 80 осіб; інваліди загального захворювання – 400 осіб; членів сім'ї загиблих Захисників і Захисниць – 5 осіб.

Фінансування для забезпечення санаторно-курортними путівками для проходження лікування у 2025 році не було.

Прийнято 3 заяви від осіб з інвалідністю загального захворювання щодо компенсації замість санаторно-курортної путівки. Виплати не проводились за відсутності фінансування у 2025 році.

Протягом 2025 року спеціалістами управлінням соціального захисту райдержадміністрації відшкодовані витрати на поховання померлих (загиблих) осіб з інвалідністю внаслідок війни та учасників бойових дій: 9 особам на суму 85,650 тис. грн.

На виконання рішень суду щодо виплати недоплаченої частини грошової допомоги до 5 травня (Дня незалежності) у розмірі кратному мінімальним пенсіям за віком, відповідно до статусу ветерана війни протягом звітного періоду управлінням було донараховане та виплачена допомога 35 ветеранам війни на суму 296,578 тис.грн., з урахуванням раніше виплаченої суми.

У 2025 році громадами Болградського району на місцевому рівні прийняті Програми соціальної підтримки місцевих жителів за наступними напрямками:

✓ Надання цільової адресної допомоги соціально вразливим верствам населення та сім'ям, які опинилися у важких життєвих обставинах: 553 людини на суму 2637,30 тис. грн.;

✓ Надання допомоги на поховання соціально вразливим верствам населення та сім'ям, які опинилися у важких життєвих обставинах: 100 людей на суму 503,23 тис.грн.;

✓ Надання цільової адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам, які проживають у громаді: 84 людини на суму 270,00 тис. грн.;

✓ Надання цільової адресної допомоги у зв'язку з онкологічними захворюваннями та іншими тяжкими хворобами з метою подальшого лікування: 673 людини на суму 4477,5 тис. грн.;

✓ Надання цільової адресної допомоги дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування до нового навчального року: 13 людей на суму 48,00 тис. грн.;

✓ Одноразова цільова матеріальна допомога особам, які прийняті на військову службу за контрактом або мобілізованим до лав Збройних Сил України: 109 осіб на суму 1718,80 тис. грн.;

- ✓ Щорічна виплата цільової матеріальної допомоги з нагоди Міжнародного Дня захисту дітей, дітям полонених та зниклих безвісті військовослужбовців Збройних Сил України, які брали участь в захисті Батьківщини від військової агресії російської федерації проти України: 6 людей на суму 6,00 тис.грн.;
- ✓ Цільова матеріальна допомога на лікування та реабілітацію пораненим військовослужбовцям, які брали участь в захисті Батьківщини від військової агресії російської федерації проти України: 109 людей на суму 1415,00 тис.грн.;
- ✓ Надання цільової адресної допомоги на вирішення соціально-побутових питань військовослужбовців, сімей полонених і зниклих безвісти військовослужбовців Збройних Сил України та ветеранів війни, які брали участь в захисті Батьківщини від військової агресії російської федерації проти України: 51 людина на суму 675,00 тис.грн.;
- ✓ Надання цільової адресної допомоги на вирішення соціально-побутових питань членам сімей загиблих (померлих) військовослужбовців Збройних Сил України, які брали участь в захисті Батьківщини від військової агресії російської федерації проти України: 16 людей на суму 149,00 тис. грн.;
- ✓ Надання одноразової грошової допомоги на поховання членам сімей загиблих (померлих) військовослужбовців Збройних Сил України, які брали участь в захисті Батьківщини від військової агресії російської федерації проти України: 26 людей на суму 730,00 тис. грн.;
- ✓ Надання матеріальної допомоги учням, студентам з числа осіб, які є членами сімей загиблих (померлих) військовослужбовців Збройних Сил України, які брали участь в захисті Батьківщини від військової агресії російської федерації проти України усіх форм власності до нового навчального року: 30 людей на суму 290,00 тис.грн.;
- ✓ Щорічна цільова матеріальна допомога до Дня матері (друга неділя травня) матерям загиблих (померлих) військовослужбовців Збройних Сил України, які брали участь в захисті Батьківщини від військової агресії російської федерації проти України: 16 людей на суму 32,00 тис. грн.;
- ✓ Щорічна цільова матеріальна допомога дружині/чоловіку загиблих (померлих) військовослужбовців Збройних Сил України, які брали участь в захисті Батьківщини від військової агресії російської федерації проти України до Дня пам'яті захисників України: 300 осіб на суму 704,00 тис. грн.;
- ✓ Одноразова матеріальна допомога у вигляді компенсації членам сімей загиблих військовослужбовців (дружині або батькам, які проживають на території громади) на спорудження пам'ятних знаків, за наявності підтверджуючих документів про проведені роботи: 3 людини на суму 90,00 тис. грн.;
- ✓ Одноразове забезпечення сімей вразливих категорій населення дровами паливними: 125 осіб на суму 967,50 тис. грн.;
- ✓ Одноразова матеріальна допомога УБД (в т.ч. Афган): 139 осіб на суму 519,00 тис. грн.;
- ✓ Одноразова грошова матеріальна допомога до Дня Незалежності: 105 осіб на суму 165,00 тис.грн.;
- ✓ Одноразова грошова матеріальна допомога постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи 1-2 категорії до Роковин Чорнобильської трагедії: 22 людини на суму 63,00 тис. грн.;

- ✓ Одноразова матеріальна допомога з нагоди Міжнародного дня людей похилого віку та Дня ветерана (яким виповнилось 80, 85, 90, 100+ років: 21 людина на суму 46,50 тис. грн.;
- ✓ Щомісячна матеріальна допомога за звання "Почесний громадянин": 1 людина на суму 9,00 тис.грн.;
- ✓ Одноразова матеріальна допомога при народженні дитини: 10 людей на суму 110 тис.грн.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.10.2025 р. №124 «Про внесення змін до п.4 Постанови Кабінету Міністрів України від 01.10.2023 №702» управлінням соціального захисту населення здійснена інвентаризація особових справ осіб з інвалідністю внаслідок війни, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих Захисників та Захисниць та передано 1188 справ до відділу ветеранської політики Болградської районної державної (військової адміністрації).

Протягом 2025 року до Болградського РВП ГУНП в Одеській області надійшло 459 повідомлень стосовно вчинення домашнього насильства (проти 642 за аналогічний період 2024 року), з них: 124 звернень від чоловіків, 15 звернень від дітей, 320 звернень від жінок. Аналізуючи випадки насильства в сім'ї за видами, встановлено, що з 459 фактів скоєння домашнього насильства – 418 відносяться до психологічного характеру, 41 – до фактів фізичного насильства. Всі кривдники були поставлені на профілактичний облік до Болградського РВП ГУНП в Одеській області. Звернень від осіб, постраждалих від насильства за ознакою статі, та насильства, пов'язаного з конфліктом, до Болградського РВП ГУНП в Одеській області не надходило.

В громадах району функціонують 10 мобільних бригад соціально-психологічної допомоги особам постраждалим від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі. Виїзд мобільних бригад здійснюється за графіком та за потребою під час отримання повідомлення про виявлення факту вчинення домашнього насильства та надання постраждалій особі термінової допомоги.

Фахівцями надаються екстрені та планові психологічні консультації та консультації із соціальних, юридичних питань клієнтам (жінкам, дітям, чоловікам). Протягом 2025 року соціальними послугами було охоплено 364 сім'ї, надано 1247 послуг, з них соціально-педагогічні – 107, психологічні – 274, інформаційні – 543, юридичні – 102, соціально-економічні – 221. Соціальним супроводом охоплено 53 сім'ї.

З метою посилення профілактичної роботи із запобігання домашнього насильства та формування комплексного підходу до попередження цього негативного явища у районі з 25 листопада по 10 грудня 2025 року проведено щорічну Всеукраїнську акцію «16 днів проти насильства».

Відповідно до Закону України «Про охорону дитинства», з метою належного проведення оздоровлення та відпочинку дітей територіальними громадами району затверджені програми з відповідного питання. У 2025 році на фінансування заходів з оздоровлення та відпочинку дітей в районі було передбачено 3952,3 тис. грн., фактично на ці цілі було витрачено 2804,2 тис. грн.

В дитячих центрах, пансіонатах оздоровлення та відпочинку в 2025 році оздоровлено 100 дітей, які потребували соціальної уваги та підтримки, а саме до:

- державного підприємства України «Міжнародний дитячий центр «Артек» (за локацією м. Київ та Закарпатська область) – 96 дітей,
- туристично-оздоровчого комплексу «Едельвейс» (м. Яремча) – 4 дитини.

За даними Єдиної інформаційної бази даних про ВПО в Болградському районі зареєстровано 6623 особи, в тому числі: чоловіків – 2425 осіб, жінок – 4198 осіб, дітей до 18 років – 23339, осіб з інвалідністю – 222 особи, осіб пенсійного віку – 658 осіб.

Фактично у районі проживають внутрішньо переміщених осіб – 3363 людини, в тому числі: діти – 928 осіб, особи з інвалідністю – 129.

Для багатьох українців, які через війну стали внутрішньо переміщеними особами, найбільочішим залишається питання пошуку житла.

Більшість ВПО розміщено в приватному секторі, у друзів, родичів, а також по програмі «Прихисток». Власники житла отримують компенсацію витрат за тимчасове розміщення внутрішньо переміщених осіб, які перемістилися у період воєнного стану, відповідно до Порядку компенсації витрат за тимчасове розміщення (перебування) внутрішньо переміщених осіб (виплату компенсації здійснює Пенсійний фонд України).

Постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану» проводиться компенсація за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану. В районі дану компенсацію отримує МТП у м. Арциз, вул. Троїцька, 4.

Для найуразливіших верств населення з категорії ВПО та евакуйованого населення, які не в змозі винаймати житло, сформовані місця компактного проживання. На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 01 вересня 2023 року № 930 в районі до місць тимчасового проживання ВПО (далі – МТП) увійшло 10 об'єктів на 182 особи.

Станом на зараз у чотирьох з них проживають 55 осіб із числа ВПО, а саме:

- м. Арциз, вул. Троїцька, 4 – 15 осіб;
- с. Виноградівка, вул. 8 березня, 64 а (Арцизька ТГ) – 22 особи;
- с-ще Буджак (Бородіно) вул. Лісна, 11 (денний центр соціально-психологічної допомоги особам, постраждалим від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі) – 8 осіб;
- с. Дмитрівка, вул. Марангоз Миколи, 87 а – 10 осіб.

Крім того в районі 58 осіб з числа ВПО проживають в 4 місцях, які не увійшли до Переліку:

- м. Арциз по вул. Якоба Клетта, 27 (будинок відпочинку локомотивних бригад АТ «Українська залізниця») – 2 особи;
- с. Миропілля, вул. Центральна, 90, геріатричний будинок-інтернат проживають 30 осіб із числа ВПО;
- с-ще Бессарабське (Тарутине), вул. Красна, 156 (терцентр соціального обслуговування) – 18 осіб;
- у відділенні стаціонарного догляду для постійного проживання КУ «Центру надання соціальних послуг» Буджацької (Бородінської) селищної ради, с.Червоне, вул. Шкільна, 16А – 8 осіб.

Додатково для розселення евакуйованого населення створено 250 ліжкомісць. Можливість розміщення маломобільних осіб – 0, кімнат, придатних для поселення осіб із домашніми тваринами – 2. Інші внутрішньо переміщені особи розміщені шляхом самоорганізації у родичів або у знайомих та у житлі, яке винаймають.

ВПО, які проживають в МКП забезпечені належними житловими умовами (опалення, душ, санвузол, харчування, кухня, наявність пандуса). За потреби проводиться відвідування мобільними медичними бригадами і лікарями.

3.7. Ветеранська політика

В березні 2025 року розпорядженням голови районної державної адміністрації при Болградській районній державній (військовій) адміністрації утворено відділ ветеранської політики зі статусом юридичної особи публічного права та затверджено Положення про відділ.

Розпорядженням голови районної державної адміністрації від 01.04.2025 №54/А-2025 затверджено Програму супроводу та взаємодії з ветеранами, які захищали незалежність,

суверенітет та територіальну цілісність України, та членами їхніх родин на 2025-2027 роки в Болградському районі.

Також тільки в Болградському районі розпорядженням голови начальника районної державної адміністрації від 24.09.2025 №146/А-2025 визначена система реалізації державної ветеранської політики, що передбачає створення структурних підрозділів з питань ветеранської політики в територіальних громадах району; організацію діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб у всіх територіальних громадах району; затвердження міськими, селищними, сільськими радами Болградського району програм підтримки ветеранів та їхніх родин; заснування ветеранського простору, як єдиної точки для надання базових послуг ветеранам.

Лише Болградська РДА має окремий розділ на головній сторінці офіційного веб-сайту, при переході на який можна отримати вичерпну інформацію за всіма напрямками ветеранської політики.

Аналітичне дослідження, яке проводилося в області ГО «Ветеранс Хаб Одеса» за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження», визначило роботу Болградської РДА в реалізації ветеранської політики як одну із найуспішніших.

Станом на 01.01.2026 року відділом проведено роботу щодо:

1. Встановлення статусу особи з інвалідністю внаслідок війни та видача посвідчення – 35 осіб;

Продовження строку дії посвідчення – 29 осіб;

Видача нового посвідчення (заміна) – 5 осіб;

Талони на проїзд – 4 особи.

Всього за цією категорією звернулося 73 особи.

2. Встановлення статусу члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України та видача посвідчення - 88 осіб

Продовження строку дії посвідчення – осіб 8

Видача нового посвідчення (заміна) – 10 осіб

Всього за цією категорією звернулося - 106 осіб

Відділом ветеранської політики організовано:

- проведення військовими психологами в районі навчальної програми «Психологія ветерана війни» для працівників соціальної сфери, ЦНАПів посадових осіб місцевого самоврядування, держслужбовців;

- зустріч представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Одеській області з членами сімей загиблих, зниклих безвісти, військовополонених Захисників та Захисниць України;

- зустріч представників ГО «Ветеранс Хаб Одеса з військовослужбовцями, членами сімей загиблих, зниклих безвісти, військовополонених Захисників та Захисниць України;

- ознайомчий захід з адаптивних видів спорту за участі ГО «Вільні Воїни».

Наказом начальника відділу ветеранської політики затверджено інформаційні та технологічні картки 14 адміністративних послугу категорії «Ветерани війни та члени їх родин».

До органів місцевого самоврядування надіслано 70 листів з питань ветеранської політики. Підготовлено 130 відповідей на листи державних органів.

На території Болградського району у 10 центрах надання адміністративних послуг (які працюють за принципом Єдине вікно) надається більше 20 адміністративних послуг для ветеранів війни, учасників бойових дій, членів їхніх родин, а також родин загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України.

Станом на 01.01.2026 більше 700 осіб відповідних категорій отримали послугу через ЦНАПи.

Три громади району ухвалили рішення про створення ветеранських просторів при комунальних установах: Болградська, Арцизька, Тарутинська.

В районі працюють три бюро правової допомоги: в Болграді, Арцизі, Бессарабському. Станом на 01.01.2026 року за консультацією звернулося більше 80 ветеранів війни.

Станом на 01.01.2026 року в чотирьох громадах організовано роботу 9 фахівців із супроводу, 3 з яких – у закладах охорони здоров'я.

4 фахівця мають статус, визначений Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

В кожній територіальній громаді району затверджені відповідні місцеві програми, якими передбачається надання матеріальної допомоги на лікування та реабілітацію для військовослужбовців, для членів сімей загиблих Захисників та Захисниць України, а також на інші заходи соціальної підтримки.

Крім цього здійснюється підтримка осіб, які прийняті на військову службу за контрактом або мобілізованим (підйомні). Розміри виплат складає: Болградська громада - 10 тисяч гривень, Бессарабська громада - 20 тисяч гривень, Павлівська громада - 10 тисяч гривень, Теплицька громада - 20 тисяч гривень, Арцизька громада - 20 тисяч гривень, Городненська громада - 3 тисячі гривень, Криничненська громада - 6 000 гривень.

В Болградській громаді відповідно до Програми соціального захисту населення Болградської територіальної громади на 2024-2026 роки фінансується пільговий проїзд автомобільним транспортом окремих категорій громадян.

Всього в районі надано фінансову допомогу 1 150 особам відповідних категорій на загальну суму 8 079 834 грн.

За ініціативою Болградської районної державної адміністрації рішенням Одеської обласної ради від 12.09.2025 № 809-VIII схвалено та направлено до Верховної Ради України звернення депутатів Одеської обласної ради щодо підтримки та невідкладного розгляду проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пільг з оплати проїзду та деяких інших пільг»

Станом на 01.01.2026 5 осіб отримали компенсацію на особові рахунки (Теплиця - 3, Болград - 2).

В Арцизькій міській ради розглянуто питання забезпечення житлом захисника України особи з інвалідністю 1 групи.

Чисельність осіб, які перебувають на обліку для забезпечення компенсації – 2. 1 особа в Болградській громаді, 1 особа в Бессарабській громаді.

Всього на квартирному обліку перебувають УБД – 35 осіб, особи з інвалідністю внаслідок війни – 18, члени сімей загиблих – 5. Арцизька громада – 25 осіб, Болградська громада – 7, Кубейська громада – 1, Бессарабська громада – 18, Теплицька – 7.

За 2025 рік 18 особам з числа військовослужбовців в КУ «ЦНСП» Арцизької міської ради надано консультаційну, корекційну і психологічну допомогу. Спеціалізована служба КУ «ЦНСП» Арцизької міської ради, яка знаходиться на базі КНП «ЦОЛ» Арцизької міської ради, надає психологічну допомогу військовослужбовцям також у профільних відділеннях. Також психологічна допомога надається в КУ «ЦНСП» Болградської міської ради.

В місті Болград запрацював регіональний офіс «Зроблено в Україні», який відкрили на базі Болградської філії Одеського обласного центру зайнятості.

В Бессарабській громаді створено по програмі ветеранський бізнес одне робоче місце.

Всього в районі працевлаштовано 6 ветеранів війни: 2 в Арцизі, 3 в Болграді, 1 в Бессарабському.

Військовослужбовці, ветерани війни, особи з інвалідністю внаслідок війни мають можливість скористатися розширеним списком безоплатних послуг у всіх закладах охорони здоров'я. Стаціонарна медична допомога надається всіма стаціонарними закладами охорони здоров'я. В закладах визначено ліжка для лікування ветеранів. За необхідності, ветерани, що потребують медичної допомоги в стаціонарних умовах, госпіталізуються незалежно від наявності або зайнятості відповідних ліжок.

Всі лікарні надають безкоштовні послуги ветеранам війни з зуболікуванням.

В КНП «Арцизька опорна лікарня» відкрито «Палату героїв».

КНП «Бессарабська багатопрофільна лікарня» за рахунок місцевого бюджету надає ветеранам війни стоматологічну допомогу

Наразі йде робота з підготовки до відкриття реабілітаційного відділення в КНП «Арцизька центральна опорна лікарня» Арцизької міської ради. Підготовлено проектно-кошторисну документацію та отримано висновки для проведення ремонтних робіт у приміщенні, де будуть розташовані реабілітаційне відділення. Також розроблено документацію для облаштування реабілітаційне відділення в Болградській громаді.

Первинна медична допомога ветеранам та членам їх родин надається безкоштовно в рамках програми медичних гарантій у всіх закладах охорони здоров'я комунальної власності.

Щодо вшанування пам'яті ветеранів та ветераном в закладах освіти району встановлено меморіальні дошки загиблим учням – Захисникам України.

Іменами загиблих Захисників України названі об'єкти топоніміки (вулиці, провулки) в місті Болград та населених пунктах Болградської громади, в місті Арциз та населених пунктах Арцизької громади, в селищі Бессарабське та населених пунктах Бессарабської громади, в селі Криничне тощо.

Звання «Почесний громадянин» надано всім загиблим Захисникам України в Болградській, Арцизькій, Бессарабській територіальних громадах.

Музейні експозиції відкриті в міському музеї міста Болград. Створено Алеї Слави в місті Арциз, селах Теплиця, Павлівка, Криничне, Залізничне (Болградська громада); будується Меморіал Слави в селищі Бессарабське; відкрито Дошку Пам'яті та Слави в місті Болград.

3.8. Державна система захисту прав дітей

З метою функціонування цілісної системи захисту прав дітей, створення умов для їхнього виховання та всебічного розвитку, службами у справах дітей проведено низку заходів.

Проведено 362 цільових профілактичних рейди «Діти вулиці» та «Вокзал». Обстежено 667 сімей, виявлено 35 дітей, які залишились без батьківського піклування, з них влаштовано:

- під опіку – 19 дітей;
- до центру соціально-психологічної реабілітації – 2 дитини;
- у сім'ю родичів – 2 дитини;
- до дитячого будинку сімейного типу (далі – ДБСТ) – 4 дитини;
- до прийомних сімей – 8.

На первинному обліку територіальних громад Болградського району перебуває 266 дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з них:

- під опікою – 165 дітей;
- в прийомних сім'ях – 38 дітей;
- в ДБСТ – 38 дітей;
- в Будинку дитини – 1 дитина;
- в державних дитячих закладах – 10 дітей;
- в професійно-технічних навчальних закладах – 4 дитини;
- в Центрі соціально-психологічної реабілітації дітей – 5 дітей;
- в сім'ї родичів – 5 (тимчасово до влаштування).

Сімейними формами виховання охоплені 91% дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Протягом 2025 року у Болградському районі створено:

- 20 опікунських сімей – 27 дітей;
- 3 патронатні сім'ї – 4 дитини;

Довлаштовано дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування:

- до прийомних сімей - 4 дитини;
- до ДБСТ - 4 дитини.

В цілому, на території Болградського району функціонує 7 ДБСТ – 61 дитина, 21 прийомна сім'я – 50 дітей; 4 патронатні сім'ї – 8 дітей.

3.9. Надання адміністративних послуг та цифровізація

Надання адміністративних послуг у звітному періоді здійснювалося через 59 точок доступу, а саме: 10 центрів надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП, центр), 48 віддалених робочих місць адміністраторів ЦНАП (далі – ВРМ) та 1 старостат.

Ключовими викликами, з якими зіткнулися центри адміністративних послуг Болградського району у 2025 році стали забезпечення безперебійної роботи (зокрема, через енергокризу), подальша цифровізація процесів надання послуг, розширення спектра послуг а також адаптація до нових вимог уряду щодо переліку послуг. Так, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.10.2025 №1364 запроваджено прийом через ЦНАП та ВРМ документів на відстрочку від мобілізації. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.10.2025 №1226, якою затверджено новий перелік адміністративних послуг органів виконавчої влади та делегованих повноважень органів місцевого самоврядування, обов'язкових для надання через ЦНАП, органами місцевого самоврядування району розпочато роботу щодо формування та затвердження Переліку адміністративних послуг, які будуть надаватися через підпорядкований ЦНАП, до якого мають бути включені окремі податкові та пенсійні послуги, що мають надзвичайний попит у населення.

Протягом 2025 року центрами і віддаленими робочими місцями адміністраторів Болградського району надано 95 035 адміністративних послуг, що на 7144 послуги більше ніж у попередньому році, у тому числі за видами:

- реєстрація/зняття з реєстрації місця проживання – 33 538;
- реєстрація нерухомого майна – 31 494;
- соціальні послуги – 14 609;
- послуги ДЗК – 2157;
- паспортні послуги – 1940;
- реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців – 1198;
- інші послуги – 10356.

З третього кварталу 2025 року в Арцизькому ЦНАП запроваджені послуги у сфері реєстрації транспорту і видачі посвідчення водія, надано 364 послуги.

Питома вага послуг, суб'єктом надання яких є органи місцевого самоврядування, складає майже 80,0%, а це 75 772 послуги.

За надання послуг, з яких стягується адміністративний збір, до місцевих бюджетів територіальних громад району у 2025 році надійшли кошти у сумі 7 млн. 142.7 тис. грн., у тому числі за послуги у сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно – 4 млн. 631.7 тис. грн., у сфері реєстрації бізнесу – 318.4 тис. грн., за надання інших платних послуг – 2 млн. 192.3 тис. грн.

В усіх ЦНАП району впроваджено шеринг документів, що дає можливість скоротити час на обробку та перевірку документів заявників.

Для зручності обслуговування громадян у восьми центрах надання адміністративних послуг впроваджено систему «Електронна черга».

Задля наближення адміністративних послуг до маломобільних груп населення (людей старшого віку (80+), осіб з інвалідністю, людей зі станами здоров'я, що не дозволяють відвідати ЦНАП), у трьох ЦНАП (Арцизький, Болградський, Буджацький) функціонують «Мобільні валізи» – повноцінне робоче місце адміністратора ЦНАП на виїзді, що містить ноутбук, принтер, сканер, зчитувач ID-карток, камеру, роутер і автономне живлення.

З метою запровадження надання через ЦНАП послуг щодо оформлення та видачі посвідчення водія і державної реєстрації транспортних засобів, у грудні 2025 року Болградською міською радою закуплено відповідний програмно-апаратний комплекс. У 2026 році буде продовжено реалізацію даного проєкту.

До системи електронної взаємодії органів виконавчої влади (СЕВ ОБВ) підключені всі органи місцевого самоврядування району, в Болградській міській та Теплицькій сільській радах впроваджено систему електронного документообігу АСКОД.

Продовжено роботи щодо забезпечення відкритості органів влади та розміщення інформації про діяльність Болградської районної державної адміністрації і територіальних громад Болградського району на офіційних веб-ресурсах в Інтернеті, надання інформаційних послуг загального призначення.

Протягом 2025 року завершено впровадження технологій е-урядування та е-демократії в органах місцевого самоврядування району, забезпечено доступ населення громад до таких електронних інструментів, як е-звернення, е-петиція, е-консультація, громадський бюджет.

Фіксованим широкопasmовим доступом до Інтернету зі швидкістю не менше 100 Мбіт/с забезпечено 366 об'єктів соціальної інфраструктури в 69 населених пунктах району.

3.10. Гуманітарна сфера

Освіта

В районі створена мережа дошкільних, загальноосвітніх та позашкільних закладів, яка задовольняє соціально-економічні та культурно-просвітницькі потреби населення.

Відповідно до вимог Закону України «Про повну загальну середню освіту» на території району функціонують 76 закладів загальної середньої освіти (64 юридичні особи, 13 філій), кількість здобувачів освіти – 12 373 учні, з них 11 995 учнів в суб'єктах освітньої діяльності та 378 учнів у філіях, педагогічних працівників – 1 582.

Відповідно до сформованої мережі закладів освіти в районі наразі надають освітні послуги: 55 ліцеїв (11 533 учні), 16 гімназій (762 учня), та 6 початкових шкіл (78 учнів).

Мають статус опорних 10 закладів, до яких приєднано 13 філій.

Всі заклади освіти здійснюють навчальний процес в очному форматі.

Для забезпечення прав дітей на доступність здобуття дошкільної освіти, їх розвиток, виховання та навчання відповідно до вимог Закону України «Про дошкільну освіту» на території району функціонують 76 дошкільних закладів, з них 29 самостійних та 47 структурних підрозділів ЗЗСО, кількість вихованців – 2 378, кількість працівників – 858 осіб.

Очну форму навчання забезпечили всі заклади дошкільної освіти.

В районі створені умови для повноцінного харчування дітей. В закладах освіти використовується модель харчування – базова кухня. Забезпечено безкоштовне харчування всіх учнів закладів освіти за кошти державного бюджету. Відповідальними особами територіальних громад району здійснюється постійний моніторинг охоплення учнів гарячим харчуванням, їх задоволеності харчуванням у закладах освіти.

У закладах освіти району покращено якість харчування, забезпечено комфортне та безпечне освітнє середовище, зокрема, забезпечено безоплатним харчуванням учнів 1-11 класів (Постанови КМУ від 20.12.2024 №1456 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти», від 27 червня 2025 року №767 «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) в частині забезпечення харчуванням учнів початкових класів загальної середньої освіти у 2025 році», від 13 серпня 2025 року № 961 «Деякі питання фінансування харчування учнів закладів загальної середньої освіти». З 8 вересня 2025 року у закладах освіти Болградської міської ради організовано безкоштовне одноразове гаряче харчування (сніданок): для учнів 1-4 класів в розмірі до 50,00 грн. на одного учня, з яких 35,00 грн. кошти державної

субвенції та 15,00 грн. кошти, отримані з фінансової підтримки на покращення харчування; для учнів 5-11 класів в розмірі до 60,00 грн. на одного учня, за рахунок коштів державної субвенції. Перелік продуктів та норми відповідають вимогам Постанови Кабінету Міністрів від 24 березня 2021 року №305.

У районі успішно функціонує та реалізується державна програма "Нова українська школа", у межах якої забезпечується розвиток сучасного освітнього середовища, зокрема: придбання сучасного обладнання та засобів навчання, організація системного підвищення кваліфікації педагогічних працівників, а також створення інклюзивного та мотивуючого простору для учнів.

Кошти спрямовані на закупівлю засобів навчання, мультимедійного обладнання, комп'ютерної техніки та меблів для навчальних кабінетів, а також на професійний розвиток вчителів, які впроваджують нові державні стандарти освіти.

З метою гарантування безперешкодного доступу дітей до якісної освіти та належної організації підвезення учнів до закладів освіти у Болградському районі на балансі відділів освіти перебувало 34 шкільні автобуси. Водночас 9 одиниць транспорту було передано на потреби територіальної оборони, ще 1 автобус у Бессарабській громаді рішенням сесії спрямовано для перевезення спортсменів.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2024 року № 1518 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проекту на безперешкодний доступ до якісної освіти – шкільні автобуси у 2025 році», у межах реалізації завдань Президента України Володимира Зеленського та державної політики у сфері освіти територіальним громадам Болградського району було виділено 3 шкільні автобуси вітчизняного виробництва марки «Богдан», обладнані спеціальними місцями та підйомниками для дітей з інвалідністю та осіб, які їх супроводжують, що є важливим кроком до забезпечення безпечних, комфортних та інклюзивних умов навчання для учнів сільських закладів освіти, а саме: Василівській, Бессарабській та Буджацькій територіальним громадам.

Для організації безпечного освітнього процесу в закладах освіти району облаштовані 104 захисних споруди. З них 6 ПРУ та 98 НУ, які знаходяться на території та поблизу закладів освіти.

Також, у 4 територіальних громадах (Теплицькій, Павлівській, Буджацькій та Бессарабській) для організації навчання офлайн рішеннями виконавчих комітетів визначено 11 об'єктів для використання як «захисний простір».

З метою забезпечення охорони учнів та вихованців в закладах загальної середньої, позашкільної та дошкільної освіти пульти виклику поліції охорони мають 67 закладів загальної середньої освіти та 40 ЗДО, системи відеоспостереження встановили 33 ЗЗСО та 21 ЗДО.

Задля формування в учнів знань правил пожежної безпеки, мінної безпеки та цивільного захисту, алгоритму дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій, надання домедичної підготовки на базі закладів та установ освіти району створено 63 «Класів безпеки».

На даний час в закладах освіти наявні 165 генераторів різної потужності для забезпечення роботи укриттів, котелень та харчоблоків. Для освітлення приміщень у похмурі дні є генератори лише в 17 закладах. Потреба складає 34 генераторів для ЗЗСО та ЗДО. У травні 2025 року заявки на гуманітарну допомогу подавали наступні територіальні громади: Павлівська, Арцизька, Городненська, Буджацька, Бессарабська. В січні 2026 року, у рамках гуманітарної допомоги Вознесенський Другий ліцей Павлівської громади отримав 1 генератор потужністю 72 кВт.

У Болградському районі створено 7 осередків для забезпечення викладання предмету «Захист України», які обладнані сучасною технікою для опанування практичних навичок учнями, на базі наступних закладів освіти:

1. Арцизький ліцей № 4 з початковою школою та гімназією Арцизької міської ради;
2. Василівський опорний ліцей Василівської сільської ради;
3. Городненський ліцей з початковою школою та гімназією Городненської сільської ради;
4. Опорний заклад освіти «Болградський ліцей» Болградської міської ради;

5. Опорний заклад освіти «Кубейський ліцей» Кубейської сільської ради;
6. Євгенівський ліцей з дошкільним відділенням, початковою школою та гімназією Буджацької селищної ради;
7. Бессарабський ліцей Бессарабської селищної ради.

Фінансування створення та функціонування осередків здійснено за рахунок державного бюджету відповідно до чинного законодавства, що передбачає також організацію харчування учнів та підвезення дітей до закладів освіти з віддалених населених пунктів.

Першочерговим як для держави і для освітянської галузі залишається національно-патріотичне виховання дітей та учнівської молоді.

У всіх школах оформлено куточки державної символіки, де учні мають змогу ознайомитися з державними символами України – Гербом, Гімном, Прапором.

Інклюзивна освіта

З метою реалізації державної політики щодо забезпечення права дітей, які потребують корекції фізичного розвитку, на здобуття якісної освіти, інтеграції їх у суспільство шляхом запровадження інклюзивного навчання у поточному навчальному році функціонують 182 інклюзивних класи у закладах загальної середньої освіти, в яких здобувають освіту 237 учнів з особливими освітніми потребами, та 38 груп у закладах дошкільної освіти, в яких виховуються 62 вихованці з особливими освітніми потребами.

Із метою забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізації та інтеграції в суспільство, забезпечення психолого-педагогічного супроводу в Болградському районі функціонують 3 інклюзивно-ресурсних центри.

Також з державного бюджету спрямовується субвенція на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту в закладах дошкільної освіти, закладах загальної середньої освіти, закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

У 2025 році місцеві ради отримали дану субвенцію в розмірі 922,233 тис. грн. відповідно до кількості осіб з особливими освітніми потребами.

Професійно-технічна та вища освіта

На території Болградського району функціонують два заклади професійно-технічної освіти:

1. Державний навчальний заклад «Арцизький професійний аграрний ліцей» в якому здобувають професію тракториста-машиніста сільськогосподарського виробництва, слюсаря з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування, водія автотранспортних засобів; електромонтера з ремонту і обслуговування електроустаткування, кухаря, офіціанта; офісного службовця (бухгалтер), оператора комп'ютерного набору, муляра, лицювальника-плиточника.

2. Державний навчальний заклад «Тарутинський професійний аграрний ліцей», де можна отримати такі спеціальності: електрогазозварник, водій автотранспортних засобів, тракторист-машиніст, слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування, водій автотранспортних засобів, кухар, столяр, тесляр, маляр, штукатур, кравець.

3. «Бессарабський інститут Міжнародного гуманітарного університету», філія Міжнародного гуманітарного університету, у якому можна здобути вищу та фахова передвищу освіту за спеціальностями: правоохоронна діяльність, журналістика, дизайн, секретарська та офісна справа, кібербезпека та захист інформацій, торгівля, готельно-ресторанна справа, туристична діяльність, початкова освіта (вчитель початкових класів та англійської мови), медсестринство (лікувальна справа), фармація та ще понад 30 спеціальностей.

Позашкільна освіта

З метою розвитку творчих здібностей учнів, задоволення їх інтересів, організації дозвілля дітей та підлітків, зайнятості в позаурочний час в районі функціонує мережа позашкільних навчальних закладів.

У районі 12 позашкільних навчальних закладів – це 2 центри дитячої та юнацької творчості, 4 музичні школи, 1 дитяча художня школа, 1 мистецька школа, 4 дитячо-юнацькі спортивні школи. Велику кількість гуртків відвідують більше 1500 вихованців.

Національно-патріотичне виховання в закладах освіти

Першочерговим як для держави і для освітянської галузі залишається національно-патріотичне виховання дітей та учнівської молоді.

Заклади загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти проводять культурно-масові заходи національної патріотичної тематики, у кожному закладі освіти проведено відповідні тематичні виховні заходи, під час яких організовано виставки малюнків, плакатів, стендів на патріотичну тематику, зустрічі, вечори пам'яті, творчі конкурси, відеомандрівки, віртуальні екскурсії, вікторини, етнографічні вітальні, флешмоби, присвячені героїчним подіям та подвигам українських воїнів та з обов'язковим використанням державних і національних символів України. Інформаційний контент сайтів регулярно поповнюється матеріалами щодо проведеної роботи в межах національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді.

У всіх школах оформлено куточки державної символіки, де учні мають змогу ознайомитися з державними символами України – Гербом, Гімном, Прапором.

У закладах освіти Болградського району проводилися інформаційно-просвітницькі та виховні заходи із питань військово-патріотичного виховання, спрямовані на популяризацію військової служби, діяльності сил безпеки і оборони України та військової історії, оформлені стенди та проводиться відповідна інформаційна кампанія про службу в лавах ЗСУ, службу за контрактом, перелік вищих навчальних військових закладів для вступу тощо. Викладається предмет «Захист України».

В закладах освіти громад Болградського району проводились шкільні етапи Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). В 2025 році Одещину представляли два рої-переможці з Арцизької громади Болградського району на Всеукраїнських етапах Всеукраїнської військово-патріотичної дитячо-юнацької гри «Сокіл» («Джура»)-2025 на базі Центрального табору туристського активу учнів України в селі Осій, Хустського району Закарпатської області: молодша вікова група - рій «Соколята» Надздрівського ліцею; старша вікова група - рій «Незламні» Надздрівського ліцею.

За підсумками III (Всеукраїнського) етапу Гри «Сокіл» («Джура») рій «Незламні» (старша група) та рій «Соколята» Надздрівського ліцею були відзначені грамотами, дипломами та медалями.

В закладах освіти громад Болградського району проводяться заходи, спрямовані на популяризацію історії України, оформлено фотодокументальні виставки, експозиції, книжкові виставки «Пам'ятатимемо завжди», «Герої сучасності», «Нескорена нація». Виготовлені інформаційні стенди з метою вшанування пам'яті про випускників, які загинули, захищаючи свою країну під час повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України.

Організовані кінопокази та дискусії про героїв України та сучасні виклики: "Кіборги. Герої не вмирають", "Черкаси", «Вовк. Страху нема».

Включені військово-спортивні елементи у фізкультурно-оздоровчі заходи (стрільба з луку та гвинтівки).

Закладами освіти, особливо міськими, практикувалося проведення у школах занять із військової підготовки, уроків предмету «Захист України», виховних заходів патріотичного спрямування із залученням випускників-військовослужбовців та учасників бойових дій на Сході України, які під час відпустки навідувалися до шкіл, а також приходили з місцевих військових частин. Військовослужбовці цих частин та військкомату, воїни і ветерани АТО і ООС неодноразово залучалися до організації та суддівства у шкільних етапах гри «Сокіл» («Джура»).

Однією із важливих складових формування патріота-громадянина є волонтерське виховання учнівської молоді.

Сьогодні перед волонтерським рухом школярів поставили нові завдання: участь дітей у Всеукраїнських, регіональних та місцевих патріотичних заходах, акціях на підтримку

військовослужбовців на передовій та поранених, допомога їх родинам. Волонтерськими шкільними загонами організуються трудові десанти з надання шефської допомоги ветеранам війни, учасникам АТО, ООС та їх рідним, сім'ям загиблих військовослужбовців ЗСУ; проводиться робота з упорядкування пам'ятників, братських могил, облаштовуються пам'ятні місця, пов'язані з героїчними подіями.

Розвиток молодіжного руху в Болградському районі

Упродовж 2025 року у Болградському районі спостерігається активізація молодіжного руху, що проявляється у створенні та діяльності Молодіжних рад, відкритті молодіжних просторів.

В Болградському районі зростає кількість локальних ініціатив, відбуваються тренінги, інформаційні кампанії та заходи, що сприяють лідерському розвитку молоді. Молодь проявляє себе у волонтерській діяльності, спорті, заходах патріотичного спрямування. Молодіжний рух поступово стає важливим чинником у розвитку громадянського суспільства, формуванні активної позиції молодих людей та їхньому залученні до процесів ухвалення рішень на місцевому рівні.

Затверджені молодіжні програми в Болградській («Молодь Болградщини»), Арцизькій («Молодь Арцижчини»), Бессарабській («Молодь Тарутинщини») громадах.

У Болградському районі зроблено кроки щодо формування молодіжної інфраструктури. В районі створено три Молодіжні ради. Молодіжна рада при Арцизькій міській раді, Молодіжна рада при Болградській міській раді, Молодіжна рада при Кубейській сільській раді. Рішенням Василівської сільської ради №606 від 28.02.2022 року створено Молодіжну раду при Василівській сільській раді, ведеться формування складу.

В Болградському районі відкрито 3 молодіжні простори: у Болградській громаді 2 простори: ДН&СН при Болградській міській раді (2024) та простір «Мрій» у селі Виноградівка (2025). При Арцизькій міській раді 1 молодіжний простір - «Чиназес»(2024).

Завдяки участі територіальних громад у державних та міжнародних програмах підтримки молодіжної політики відповідні простори було забезпечено необхідним обладнанням і меблями для їх повноцінного функціонування. Зокрема Арцизька громада активно приймала участь у проєкті "Активна молодь – сильна громада", що був частиною співпраці між міською радою та Центром політичних студій за підтримки USAID. Розвиток та функціонування молодіжного простору ДН&СН забезпечується в межах реалізації Програми підтримки молодіжної політики «Молодь Болградщини» на 2024-2026 роки, що створює організаційні та фінансові передумови для його сталого функціонування й наповнення змістовними заходами.

У Болградському районі формується система розвитку молодіжної політики, яка поєднує інституційне оформлення молодіжного руху, розбудову інфраструктури та зростання громадянської активності молоді.

Спорт

Фізкультурно-оздоровча та спортивно-масова робота в закладах освіти та позашкільних установах Болградського району у 2025 році організована і здійснюється відповідно до вимог Законів України «Про фізичну культуру і спорт», «Про освіту», а також інших чинних нормативно-правових актів.

У 2025 році розвиток спорту в Болградському районі забезпечується поєднанням локальних та всеукраїнських ініціатив, а саме:

- проведенням районних та між громадських спортивних змагань і турнірів;
- системною роботою дитячо-юнацьких спортивних шкіл та центрів фізичного здоров'я населення;
- участю учнів ліцеїв, гімназій та вихованців ДЮСШ в обласних і всеукраїнських змаганнях;

– фінансовою підтримкою спортивної галузі з боку органів місцевої влади та територіальних громад.

Протягом 2025 року в Болградському районі функціонували:

- 4 дитячо-юнацькі спортивні школи (в Арцизькій, Буджацькій, Городненській та Бессарабській громадах);
- 2 комунальні заклади «Центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» (у Болградській та Василівській громадах);
- КЗ «Центр просвіти та розвитку талантів» Криничненської громади;
- КНП «Спортивний клуб «Тріумф» Кубейської громади;
- КП «Арцизьке фізкультурно-спортивне підприємство «Колос»;
- військово-патріотичний клуб «Афганець» (м. Арциз).

Тренерсько-викладацьку діяльність у спортивних закладах району здійснювали 39 штатних тренерів-викладачів та 32 інструктори з фізичної культури, зокрема:

1. Арцизька громада – 24 тренери;
2. Болградська громада – 9 тренерів та 8 інструкторів;
3. Буджацька громада – 6 тренерів;
4. Василівська громада – 5 тренерів та 2 інструктори;
5. Городненська громада – 6 тренерів;
6. Криничненська громада – 5 тренерів;
7. Кубейська громада – 6 тренерів;
8. Бессарабська громада – 15 тренерів;
9. Павлівська громада – 2 тренери та 5 інструкторів;
10. Теплицька громада – 4 інструктори.

У закладах загальної середньої освіти працюють 38 інструкторів з фізичної культури (9 з яких мають спеціальну вищу освіту) та 109 учителів фізичної культури.

Загальна кількість осіб, які систематично займаються спортом у районі, становить 4209 осіб, з них: 3194 – чоловіки та 1200 – жінки.

Олімпійськими видами спорту займаються 3156 осіб, неолімпійськими – 930 осіб.

Серед спортсменів району – 123 особи з інвалідністю (зокрема з порушеннями слуху), які займаються вільною боротьбою, футболом, шахами та шашками.

Фізкультурно-оздоровчою діяльністю у районі охоплено 22 790 осіб, у тому числі:

- 2185 – діти до 6 років;
- 11 934 – діти та молодь віком від 6 до 18 років;
- 4684 – особи віком від 19 до 35 років;
- 4094 – особи віком 36 років і старше.

Із загальної кількості охоплених – 186 осіб з інвалідністю (15 – у закладах дошкільної освіти, 105 – у закладах загальної середньої освіти, 66 – серед дорослого населення).

На території Болградського району нараховується 192 спортивні споруди комунальної власності, з яких: 150 перебувають у власності закладів освіти; 21 – належить фізкультурно-спортивним товариствам та ДЮСШ; 21 – перебуває у користуванні інших підприємств та організацій.

Таким чином, майже у кожному населеному пункті району наявні спортивні локації, відкриті та безкоштовні для населення. Спортивні майданчики обладнані турніками, брусами, шведськими стінками, координаційними лініями та зонами для вільних тренувань, що сприяє популяризації здорового способу життя.

У районі систематично проводяться змагання в межах всеукраїнського проєкту «Пліч-о-пліч. Всеукраїнські шкільні ліги», зокрема з волейболу серед дівчат 9-11 класів. Участь у проєкті сприяє розвитку командної роботи, мотивації до занять спортом та підвищенню рівня фізичної активності школярів.

Фінансування заходів третього (районного) етапу проєкту «Пліч-о-пліч Всеукраїнські шкільні ліги» на території Болградського району здійснюється за рахунок коштів місцевих

бюджетів територіальних громад Болградського району, згідно розпорядження голови (начальника) Болградської районної державної (військової) адміністрації від 10.12.2024 року №196/А-2024 «Про затвердження Програми розвитку фізичної культури і спорту в Болградському районі на 2025-2027 роки».

Відділення спортивної акробатики Арцизької ДЮСШ бере активну участь у всеукраїнських чемпіонатах, представляючи Болградський район на національному рівні.

За рахунок коштів місцевих бюджетів забезпечується оновлення спортивної форми та інвентарю.

Комунальний заклад «Центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» Болградської міської ради організовує та проводить турніри з волейболу, вільної боротьби та інших видів спорту, у тому числі новорічні змагання за участі команд із сіл та міста Болград.

Вихованці Бессарабської ДЮСШ та Серпневого ліцею здобули призові місця на Всеукраїнському турнірі «Олімпійські надії Поділля» з вільної боротьби серед юнаків U15.

Крім того, проводяться відкриті чемпіонати територіальних громад, зокрема відкритий чемпіонат Болградської територіальної громади з шин-карате до Дня захисту дітей, а також турніри з настільного тенісу, що сприяють залученню молоді до занять спортом.

За даними територіальних громад більше 500 осіб та більше 10 команд взяли участь у змаганнях обласного, всеукраїнського та міжнародного рівнів з вільної боротьби, спортивного та бойового самбо, дзюдо, боксу, футзалу, футболу, волейболу та спортивної акробатики.

За результатами виступів спортсменами було здобуто:

✓ З вільної боротьби: – 20 золотих медалей (9 – на змаганнях обласного рівня, 8 – на Всеукраїнських змаганнях, 3 – міжнародного рівня), 26 срібних медалей (5 – на обласних змаганнях, 16 – на всеукраїнських, 5 – міжнародні змагання), 37 бронзових медалей (17 - на рівні області, 10 на державному рівні, 10 медалі міжнародного рівня).

✓ З дзюдо, боксу та самбо: – 57 золотих медалей (6 обласних, 2 на всеукраїнських, 49 на міжнародних змаганнях та турнірах), 49 срібних медалей (4 обласного рівня, 1 на змаганнях державного рівня та 44 міжнародного), 87 бронзових медалей (8 на обласних змаганнях, 4 на всеукраїнських та 75 на міжнародних турнірах).

✓ З футболу та футзалу: – 6 золотих медалей (3 – на Всеукраїнських змаганнях, 3 на міжнародних турнірах), 10 срібних (1 – на Всеукраїнських змаганнях, 9 на міжнародних турнірах), 9 бронзових медалей (2– на Всеукраїнських змаганнях, 7 на міжнародних турнірах).

✓ З волейболу: – 1 золота медаль та 1 срібна на обласних змаганнях.

✓ Зі спортивної акробатики: – 56 золотих медалей (30 – на змаганнях обласного рівня, 5 – на Всеукраїнських змаганнях, 21 – на міжнародних турнірах), 30 срібних медалі (9 – на обласних змаганнях, 21 – міжнародні змагання та турніри), 25 бронзових медалей (10 - на рівні області, 15- на міжнародних турнірах).

Особлива увага в районі приділяється розвитку ветеранського спортивного руху. Ветерани фізичної культури і спорту залучаються до участі у спортивно-масових заходах та пропаганди активного способу життя.

На базі закладів дошкільної та загальної середньої освіти функціонують спортивні секції та гуртки, робота яких забезпечується інструкторами з фізичної культури та тренерами-викладачами.

Попри запровадження воєнного стану в Україні та дію обмежень щодо проведення масових заходів, зумовлених відсутністю укриттів у частині спортивних об'єктів і необхідністю забезпечення належного рівня безпеки учасників, упродовж звітного періоду учні закладів освіти та вихованці спортивних установ району брали активну участь у змаганнях, турнірах і чемпіонатах різних рівнів – від місцевого до міжнародного – з окремих видів спорту.

Організація та проведення спортивних заходів здійснювалися з урахуванням вимог воєнного стану, із дотриманням встановлених безпекових протоколів та адаптацією форматів до поточних умов.

Культура

В громадах району утворені структурні підрозділи, що опікуються питаннями культури, в деяких – це окремі структурні підрозділи, які є юридичними особами публічного права, в деяких – це відділи освіти, культури, молоді, спорту та туризму.

В Болградському районі збережена мережа закладів культури. Всього функціонують 78 клубних закладів, з яких 50 будинків культури, 26 сільських клубів та 2 центри дозвілля. Також надають послуги населенню 69 бібліотек, з яких 43 – публічні, 26 – філій.

Функціонування галузі культури забезпечують 345 працівників.

Кількість документів бібліотечного фонду в сільських та публічних бібліотеках у 2025 році складала більше 500 000 одиниць. Бібліотечні фонди шкільних бібліотек закладів освіти забезпечені навчальною, художньою літературою та словниками.

В громадах Болградського району поповнення літературою бібліотечних фондів в 2025 році здійснювалося за рахунок місцевого бюджету та за рахунок благодійної допомоги. До «Української цифрової бібліотеки» долучено 80% бібліотек.

У мережі інформаційно-просвітницької діяльності та культурнодозвілдової роботи в закладах культури та мистецтв району протягом 2025 року проведено понад 3100 заходів національно-патріотичного, духовного та культурного спрямування із залученням населення району.

В районі діяла «Програма розвитку та функціонування української мови як державної у всіх сферах суспільного життя на 2023-2025 роки», яка виконується в повному обсязі. У бібліотеках та клубах організовано мовні курси та розмовні клуби за участю педагогів на волонтерських засадах. Всього в районі функціонує 12 розмовних клубів на базі бібліотек.

З метою популяризації української мови працівниками культури проводяться тематичні та клубні події під гаслом «Пізнаємо українську через творчість!». В публічних бібліотеках проводяться літературні читання, презентації та кінопокази – екранізації українською мовою. В Болградській та Арцизькій територіальних громадах запроваджено проєкт «Показ українського кіно просто неба».

В районі функціонують 43 колективи зі званням «народний»: в Арцизькій громаді – 9, Болградській – 3, Буджацькій – 4, Криничненській – 2, Кубейській – 3, Василівській – 5, Городненській – 5, Бесарабській – 12 та 2 колективи зі званням «зразковий»: в Болградській громаді – 1, Буджацькій – 1.

Зкладами культури протягом 2025 року було підготовлено та проведено заходи національно-патріотичного спрямування, а саме: до Дня Соборності України, Дня пам'яті Героїв Крут, Дня Єднання, Дня Державного Герба України, Дня Героїв Небесної Сотні, Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, річниці повномасштабного вторгнення, Міжнародного дня рідної мови, Дня Державного Прапора України, річниці дня народження Т. Г. Шевченка, Дня перемоги над нацизмом у II Світовій війні, Дня української вишиванки, Дня Конституції, Дня Незалежності України, Дня Української Державності, Дня Гідності та Свободи, Дня захисників та захисниць України, до 1000 днів від початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну

В 2025 році пріоритетними напрямками залишалися:

- забезпечення етнокультурних потреб національних меншин;
- розвиток народної творчості та духовності населення;
- збереження народних традицій, свят, обрядів та звичаїв;
- накопичення культурних цінностей та підтримка талановитої молоді;
- забезпечення повноцінного розвитку і функціонування української мови як державної та збереження традиційної для регіону багатомовності, розвиток усіх мовних груп, що мешкають у районі;

- участь закладів культури району в реалізації міжнародних мистецьких проєктів через культурну дипломатію, з метою поширення інформації про Україну та її культуру, війну в Україні.

Міськими, селищними, сільськими радами затверджені програми розвитку культури.

Комунальні заклади, такі як будинки культури, Центри культури та дозвілля, є методичними центрами та осередками культурно-мистецького життя району, об'єднуючи кращий творчий потенціал в різноманітних заходах районного, обласного, регіонального рівнів. Робота закладів культури ведеться згідно річних планів.

Музеї

У районі функціонують 8 музеїв: Болградський історико-етнографічний музей, Болградський музей військової слави, КЗ «Арцизький історико-краєзнавчий музей» Арцизької міської ради, Історико-краєзнавчий музей села Калчева Василівської сільської ради, Історико-краєзнавчий музей села Голиця Василівської сільської ради, Городненський історико-краєзнавчий музей, Кубейський історико-етнографічний музей ім. Касапа Д. Д., Бессарабський Національно-просвітницький центр (музей), і 4 музейних кімнати у селах Оксамитне, Каракурт, Залізничне, Виноградівка.

На території села Мирнопілля Теплицької територіальної громади діє один приватний музей, власником якого є німецький громадянин, колишній переселенець Гельмут Кельм.

В селах Баннівка та Калчева Василівської громади оформлені приватні будинки як «български къщи» та використовуються, як музеї.

Пам'ятки археології, історії та архітектури

На території Болградського району існує 277 пам'яток археології, 86 – історії та архітектури, 7 – об'єктів монументального мистецтва. Всі пам'ятники занесені до державного реєстру та охороняються згідно з діючим законодавством України.

Туризм

Болградський район володіє вагомими конкурентними перевагами у сфері туристичної привабливості. Зокрема, значний потенціал формують багата історико-культурна спадщина Південної Бессарабії, самобутні болгарські села з давніми виноробними традиціями, а також наявність архітектурних пам'яток. Сукупність зазначених факторів сприяє розвитку історичного, гастрономічного та зеленого туризму й формує сталий інтерес з боку відвідувачів.

Військова агресія Росії проти України створила неможливі умови для розвитку туристичної галузі. Але, незважаючи на це, в районі продовжують функціонувати безпечні локації для відпочинку та туристичні маршрути.

Назва туристичного маршруту	Локації маршруту	Територіальна громада
Дорога вина та смаку Української Бессарабії	Центр етнографічного, сільського зеленого туризму і сімейного відпочинку «Фрумущика-Нова»	Бородінська селищна
	Сімейне виробництво м'ясних делікатесів «Балканські ястія». Механа «Балканські ястія»	Болградська міська
	Сімейна сироварня «Щедра околиця»	Болградська міська
	Виноробня «Колоніст»	Криничненська сільська
	ТМ «Bolgrad winery»	Болградська міська
	ТМ «Villa Tinta»	Болградська міська
	Зелена садиба «Хлебна къща»	Криничненська сільська

Також Арцизькою міською радою та відділом культури і туризму відкритий піший туристичний маршрут «Скіфська тропа», який пропонується розвивати й популяризувати як одну з туристичних атракцій.

Центром фестивальної активності Болградського району у 2025 році стало місто Болград, де пройшли низка масштабних культурних і туристичних заходів. Зокрема, у жовтні відбувся VI Фестиваль національних культур «Bolgrad Ethno Fashion – 2025», який зібрав представників багатонаціональної Бессарабії для презентації традиційних етнічних костюмів, пісень, танців і народних ремесел, а також включав благодійний ярмарок на підтримку Збройних Сил України, що сприяло збереженню культурної спадщини та зміцненню суспільної єдності. Також у місті традиційно пройшов міжнародний винний фестиваль «Bolgrad Wine Fest 2025», який є одним з наймасовіших заходів Одеської області та відображає багаті виноробні традиції півдня Бессарабії. Фестиваль включав дегустації вин, ярмаркові події, виступи гостей і учасників. Представники громад долучалися до подій у форматі творчих колективів, майстрів народної творчості, вокальних і хореографічних ансамблів, театральних студій, дизайнерів, виноробів, а також учасників виставково-презентаційних локацій.

З метою розвитку туристичної привабливості території та інформаційного супроводу туристів у Болградському районі функціонує Туристично-інформаційний центр «Болград». Центр створений за ініціативи Болградської міської ради та здійснює діяльність, спрямовану на популяризацію туристичного потенціалу Болградської громади та Південної Бессарабії загалом.

У Болградському районі туризм перебуває на етапі поступового становлення та систематизації. Водночас туристична інфраструктура та мережа інформаційного супроводу потребують подальшого розвитку, зокрема розширення локальних туристичних продуктів, міжмуніципальної координації та впровадження сучасних цифрових інструментів, що у перспективі створює передумови для зростання туристичної привабливості району та його соціально-економічного розвитку.

Охорона здоров'я

В Болградському районі функціонують 8 закладів охорони здоров'я.

1. Комунальне некомерційне підприємство «Арцизька центральна опорна лікарня» Арцизької міської ради – є кластерною лікарнею, що надає медичну допомогу населенню громад: Арцизька, Теплицька, Павлівська, а також населенню колишніх Тарутинського, Саратського, Татарбунарського районів. Лікарня фактично обслуговує біля 160 тисяч населення. Розрахована на 215 ліжок.

Заклад спроможний забезпечити на території госпітального кластера потребу населення в медичній, реабілітаційній та паліативній допомозі при найбільш поширених захворюваннях і станах за напрямками стаціонарної медичної допомоги відповідно до переліку, визначеного Постановою Кабінету Міністрів України №174.

Всього заклад уклав договори з Національною службою здоров'я України (далі – НСЗУ) по 17 пакетах послуг на суму 107 553 660,76 грн., також до НСЗУ подано заявку ще на 2 пакети: з реабілітації та паліативної допомоги. В лікарні працює 340 працівників: лікарів – 61, середнього медичного персоналу – 135, молодшого медичного персоналу – 80, інші спеціалісти з не медичною освітою – 6, інший персонал – 70.

У 2023-2025 роках було надано допомогу 397 військовослужбовцям, переважно з приводу захворювань та станів після мінно-вибухових травм, з метою подальшої реабілітації. Лікування та консультативна допомога здійснювалися лікарями різних спеціальностей: невропатологом, психологом, отоларингологом, хірургом, терапевтом та інфекціоністом.

У 2025 році проведено 204 телемедичні консультації, що дало можливість оперативно організувати взаємодію з фахівцями третинного рівня та мінімізувати потребу в транспортуванні пацієнтів до КНП «Одеська обласна клінічна лікарня». Завдяки телемедичному супроводу забезпечено своєчасне отримання експертних висновків за такими напрямками:

травматологія, нейрохірургія, серцево-судинна хірургія, пульмонологія, нефрологія, неврологія, отоларингологія, офтальмологія, акушерство та гінекологія, педіатрія та інші клінічні профілі.

Від надання платних медичних послуг у звітному періоді надійшло 1 200, 515 тис. грн. Отримані кошти спрямовано на забезпечення стабільного функціонування закладу, зокрема на: оплату праці працівників, придбання медикаментів та витратних матеріалів, закупівлю продуктів харчування, покриття витрат на службові відрядження, оплату комунальних послуг, а також відшкодування комунальних витрат молодим лікарям.

2. Комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради». До складу Центру входять 3 міські та 8 сільських амбулаторій загальної практики сімейної медицини, 9 фельдшерсько-акушерських пунктів та 3 фельдшерських пункти. Медичну допомогу надають 17 лікарів та медичних 55 сестер.

Кількість укладених декларацій на 31.12.2025 року складала 28 610.

Протягом 2025 року було використано 907 142,75 грн. на капітальні інвестиції, а саме:

Арцизька ТГ

– капітальний ремонт внутрішніх приміщень, амбулаторії с. Задунаївка на суму – 441517,34 грн; придбано ноутбук для амбулаторії с. Новаіванівка на суму – 18000,00грн.;

Павлівська ТГ

– придбано комп'ютерне обладнання для ФАП с. Долинівка на суму – 17 800,00 грн.;

– проведено капітальний ремонт покрівлі ФАП с. Павлівка на суму – 35 7131,04 грн.;

– придбано медичне обладнання для ФАП. с. Вознесенівка Перша на суму – 25 489,45 грн.

Суворівська ТГ

– придбано офісне та медичне обладнання для ФАП с. Острівне на суму – 47 204,92 грн.

У 2025 році КНП «ЦПМСД Арцизької міської ради» отримав майно:

– від ГО «ДЕСЯТЕ КВІТНЯ» господарські матеріали, прилади та обладнання для потреб МКП на базі центру на суму 197,000 тис.грн;

– від міжнародного партнера UNICEFF – морозильні камери у кількості 7 шт. для амбулаторій сільської місцевості (с. Виноградівка, с. Главані, с. Делень, с. Задунаївка, с. Кам'яньське, с. Ноавіванівка, с. Сіліогло) VESTFROSTVLS174AAC на суму 428,000 тис. грн.

– від Благодійного фонду «Інститут Розвитку Сім'ї та Дитини» отримано медичне обладнання, матеріали та медичні засоби для реалізації проекту «Акушерка в громаді» на суму 281,1 тис. грн.

У 2025 році КНП «ЦПМСД Арцизької міської ради» отримало майно від Міністерства охорони здоров'я України. Зокрема, в межах реалізації проекту з розвитку телемедичних мереж (договір від 01.04.2025, укладений між Міністерством охорони здоров'я України та Компанією «СЗ Медікал САМ») через КУ «Одеська обласна база спеціального медичного постачання» передано на відповідальне зберігання з правом користування телемедичний комплекс «FMC» (мобільний апаратно-діагностичний комплекс FMC). Орієнтовна вартість обладнання становить 22 418,00 євро без ПДВ.

У рамках Угоди про грант Глобального фонду фінансування (Проект «Зміцнення системи охорони здоров'я та збереження життя» (HEAL Ukraine)) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку, що діє як розпорядник Глобального фонду фінансування від 22.12.2022 № TF0C0038, Договору між Міністерством охорони здоров'я України та Товариством з обмеженою відповідальністю «МЕДИЧНА КОМПАНІЯ «ЕМПІРИКА» від 11.10.2024 № HEAL-RFB-2.2.3/185 (зі змінами), за бюджетною програмою 2301630 «Відновлення і розвиток стійкої національної моделі медичної галузі України», здійснено закупівлю та розподіл гематологічних аналізаторів для центрів ПМСД. Центр отримав гематологічний аналізатор та реактиви до нього на суму – 107 847,11 грн.

КНП «ЦПМСД Арцизької міської ради» приймав участь у реалізації проекту GIZ «Спеціальна програма підтримки України/EU4ResilientRegions». За результатами участі у проєкті 27.01.2025 року закладу було розподілено Мобільну медичну клініку, надану Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH на замовлення Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини, за співфінансуванням Європейського Союзу. В лютому 2025 року керівництвом КНП «ЦПМСД Арцизької міської ради» був затверджений графік маршруту виїздів Мобільної медичної клініки та сформований склад спеціалістів мобільної бригади (лікар ЗПСМ, психолог, хірург, гінеколог, отоларинголог, логопед, психолог, офтальмолог, лаборант).

Протягом місяця Мобільна медична клініка здійснювала виїзди до 4-6 населених пунктів. Під час прийомів фахівці мобільної бригади обслуговували від 20 до 50 пацієнтів за один виїзд, надаючи консультативну допомогу, призначаючи лікування та скеровуючи на додаткові обстеження. Медичними працівниками відповідних населених пунктів попередньо формувалися списки маломобільних груп населення, яким за потреби забезпечувалося надання медичної допомоги та консультацій фахівців мобільної бригади безпосередньо за місцем проживання.

Протягом 2025 року Мобільною медичною клінікою здійснено 27 виїздів до віддалених населених пунктів, у ході яких обслуговано 867 пацієнтів.

Запровадження роботи Мобільної медичної клініки дало змогу суттєво розширити охоплення профілактичними оглядами та консультативною допомогою мешканців віддалених населених пунктів у зоні обслуговування КНП «ЦПМСД Арцизької міської ради». Особливо важливим є забезпечення доступу до медичних послуг для маломобільних груп населення, які раніше мали обмежені можливості отримання своєчасної медичної допомоги.

3. Комунальне некомерційне підприємство «Болградська центральна районна лікарня» Болградської міської ради є лікувально-профілактичним закладом, який забезпечує стаціонарну та амбулаторно-поліклінічну допомогу населенню району і належить до установ II рівня надання медичної допомоги після проведених в районі заходів з реформування охорони здоров'я району. Лікарня розрахована на 200 ліжок та 8 ліжок інтенсивної терапії.

Всього укладено договори з НСЗУ за 20 пакетами медичних послуг на загальну суму 70 092,235 тис. грн.

Загальна чисельність працівників закладу становить 331 особу, у тому числі: лікарів – 62, лікарів-інтернів – 5, середнього медичного персоналу – 122, інших працівників – 142. Показник забезпеченості стаціонарними ліжками на 10 тис. населення складає 32,5.

За рахунок коштів місцевого бюджету придбано наступне медичне обладнання та устаткування:

- стаціонарна цифрова мамографічна рентгенівська система;
- автоматичний лабораторний коагулометр;
- медичні ліжка;
- устаткування для операційних блоків;
- повітряний стерилізатор;
- плазмовий стерилізатор об'ємом 120 л;
- плазмовий стерилізатор об'ємом 55 л;
- стаціонарний ультразвуковий апарат експертного класу;
- цифровий безпроводний ультразвуковий датчик;
- ендоскопічна система з відео гастроскопом;
- обладнання для операційних блоків для проведення гістероскопічних операцій;
- апарат для анестезії з вапоризатором;
- відеоларингоскоп;
- ендоскопічний електрокоагулятор;
- аналізатор ШОЕ;
- імунофлуоресцентний аналізатор зі стартовим набором реагентів.

За рахунок власних коштів лікарні завершено капітальний ремонт неврологічного відділення та частини приміщень консультативно-діагностичного поліклінічного відділення.

4. Комунальне некомерційне підприємство «Болградський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» Болградської міської ради. До складу Болградського РЦ ПМСД входять 16 амбулаторій ЗПСМ, 2 ФАПа 2 ФП. В Центрі та його структурних підрозділах працюють 24 лікарі та 51 медична сестра.

У 2025 році продовжено строк дії кваліфікаційної категорії на період дії воєнного стану 24 лікарям та 51 медичній сестрі закладів первинної медико-санітарної допомоги.

Кількість укладених декларацій станом на 31.12.2025 року складала 43 074.

У 2025 році закуплено три аналізатори крові: два аналізатори ШОЕ, придбані за кошти НСЗУ, один з яких встановлено у відділенні ЗПСМ м. Болград, а інший – в амбулаторії ЗПСМ с. Криничне; один гематологічний аналізатор отримано за кошти Міністерства охорони здоров'я України та встановлено в амбулаторії ЗПСМ с. Виноградне.

Проведено поточний ремонт будівлі та кабінету профілактичних щеплень в амбулаторіях ЗПСМ сіл Дмитрівка, Оріхівка, Каракурт, Городне.

Отримано від компанії UNICE холодильне обладнання для забезпечення належних умов зберігання медичних препаратів, якими оснащені амбулаторії ЗПСМ сіл: Голиця, Калчева.

Триває будівництво нової амбулаторії за адресою: Одеська обл., Болградський район, м. Болград, вул. Поштова, 58-А. Стан виконання робіт виконано на 56,5%.

5. Комунальне некомерційне підприємство «Бессарабська багатoproфільна лікарня» Бессарабської селищної ради розрахована на 170 ліжок та обслуговує 35 387 осіб.

На даний час у лікарні працюють 194 особи, з них: 31 лікар, 3 лікаря-інтерна, 72 особи середнього медичного персоналу, 49 осіб молодшого медичного персоналу та 39 осіб іншого персоналу (фахівці-немедики та робітники).

Для надання амбулаторної допомоги працює поліклінічне відділення на 240 відвідувань в зміну, клініко-діагностична лабораторія, рентгенологічна служба, стоматологічна служба.

За 2025 рік КНП «Бессарабська багатoproфільна лікарня» Бессарабської селищної ради Одеської області надавала медичне обслуговування населенню за програмою медичних гарантій за укладеними двома договорами з НСЗУ за 15 пакетами медичних послуг на загальну суму 44 816,8 тис. грн.

Для забезпечення функціонування КНП «Бессарабська багатoproфільна лікарня» Бессарабської селищної ради Одеської області за 2025 рік затверджено бюджетних асигнувань з місцевого бюджету Бессарабської громади на загальну суму 21 388,75 тис. грн, виконано на загальну суму 20 944,2 тис. грн.

За 2025 рік отримано власні надходження у сумі 4 374,41 тис. грн, з них:

- надходження грошових коштів від надання платних послуг згідно функціональних повноважень – 1 888,57 тис. грн;
- плата за оренду майна – 1 430,7 тис. грн;
- від реалізації брухту – 4,9 тис. грн;
- інші джерела надходжень – 1 050,2 тис. грн.
- у тому числі благодійні внески, гранти та дарунки – 1 050,2 тис. грн.

На даний час у відділеннях закладів охорони здоров'я працює централізована система подачі кисню, киснева станція потужністю 500 л/хв та в наявності кисневі балони в кількості 100 штук, встановлена криогенна ємність на 2 тони.

В наявності автоматичний дизель-генератор на 200 кВ, який повністю забезпечує безперебійну роботу закладу при вимкненні світла.

Заклад забезпечено укриттям, яке знаходиться в підвальному приміщенні поліклінічного відділення, яке розраховане на 240 осіб (пацієнтів та персоналу).

Для покращеного перебування пацієнтів у стаціонарних відділеннях закладу, а саме: неврологічному та інфекційному – проведено капітальний ремонт санітарних приміщень.

Встановлено пожежну сигналізацію на головному лікувальному корпусі. Додатково проведено монтаж кисне трубопроводу з встановленням кисневих розеток. Придбано медичні вироби та матеріали для заміни застарілих, відповідно до вимог надання медичних послуг за програмою медичних гарантій, а саме: аспіратори, шприцеві насоси, глюкометри, пульсоксиметри, тонометри, проти пролежневі матраци.

У 2025 році в КНП «Бессарабська БЛ» БСРОО створено лікарняний банк крові, придбано обладнання для повного оснащення та забезпечення роботи банку крові: центрифугу, запаювач трубок, ваги-змішувач (міксер) та інші медичні вироби. Заклад зареєстровано в системі e-Кров.

Задля організації роботи та на виконання вимог НСРУ за надання медичних послуг за пакетом 67 «Стоматологічна допомога окремії категорії осіб, які захищають/захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України (група послуг №2) у 2025 році придбано медичне обладнання – система рентгенівська з функцією ортопантомографії (ОПТГ) і системою настінно-підвісного монтажу, на даний час проводяться заходи щодо внесення обладнання до ліцензії ДІЯРУ та можливості надання повноцінної стоматологічної допомоги за всіма напрямками діяльності.

Для створення в закладі налагодженої роботи стаціонарних відділень та клініко-діагностичної лабораторії через медичну інформаційну систему у 2025 році встановлено лабораторний модуль, для цього було придбано комп'ютерне обладнання та забезпечено всі стаціонарні відділення ноутбуками, принтерами для друку етикеток, сканерами штрих-кодів та іншим обладнанням необхідним для належного обміну інформацією.

При фінансовій підтримці КНП «Бессарабська БЛ» БСРОО, керівництвом закладу проводиться просвітницька робота щодо залучення випускників 11 класу громади до навчання в вищих навчальних закладах медичної освіти, а також студентів 1-6 курсів медичних вузів (серед мешканців громади та за її межами) щодо укладання договорів на працевлаштування, договорів на компенсацію оплати за контрактом в вищому навчальному закладі медичної освіти з подальшим працевлаштуванням та отриманням соціального забезпечення (оплата комунальних послуг, оренда житла, одноразова матеріальна допомога в 200 тис. грн. молодому фахівцю, придбання житла).

КНП «Бессарабська БЛ» БСРОО має проблемні кадрові питання. В 2025 році заклад продовжив роботу в системі «Єдиний веб-портал вакантних посад державних та комунальних закладах охорони здоров'я» та зареєстрував 9 вакантних посад, які є в штатному розписі лікарні: педіатрів – 2, хірургів – 2, ортопеда-травматолога – 1, отоларинголог – 1, анестезіолог – 1, терапевт – 1, інфекціоніст – 1.

Для можливості розвитку діяльності КНП «Бессарабська БЛ» БСРОО в напрямку «Реабілітаційна допомога дорослим і дітям в амбулаторних умовах та збереження ментального здоров'я населення» в 2025 році висунуто ряд проблемних питань перед власником закладу щодо необхідності створення центру амбулаторної реабілітації, центру ментального здоров'я та необхідності проведення капітального ремонту приміщень для їх розташування. Дані заходи заплановано місцевим бюджетом на 2026 рік.

6. Комунальне некомерційне підприємство «Бессарабський центр первинної медико-санітарної допомоги» Бессарабської селищної ради. На території Бессарабської громади на 31.12.2025р. функціонують 4 амбулаторії загальної практики сімейної медицини, 8 ФАПів та 3 ФП. Фактично працюючих в Центрі 77 осіб, з них: 12 лікарів, 32 – середній медичний персонал, інші – 33 працівники.

Кількість декларацій, укладених станом на 31.12.2025 року, складала 17 216.

Фінансове забезпечення підприємства – це надходження коштів від НСЗУ та надходження з місцевого бюджету.

За звітний період витрати підприємства від коштів НСЗУ склали 14 293,7 тис. грн та з місцевого бюджету – 11 022,3 тис. грн:

– фонд заробітної плати з нарахуванням – 12 913,6 тис. грн;

- оплата послуг крім комунальних – 395,7 тис. грн;
- придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентаря, оновлення матеріальної технічної бази – 429,8 тис. грн;
- придбання медикаментів та виробів медичного призначення – 402,7 тис. грн;
- оплата податків, пені та зборів – 151,8 тис. грн.

Показники доступності первинної медичної допомоги на задовільному рівні, не помічається різких відхилень у порівнянні з показниками попередніх років. Відмічається покращення вакцинації дитячого та дорослого населення. Продовжуються виїзди мобільної бригади по населеним пунктам для надання медичних послуг населенню громади.

7. Комунальне підприємство «Буджацький центр первинної медико-санітарної допомоги» Буджацької селищної ради. До складу Центру входять 3 амбулаторії загального сімейного типу, 10 ФАПів та 9 фельдшерських пунктів. В центрі працюють 3 лікарі та 22 особи середнього медичного персоналу. Кількість укладених декларацій станом на 31.12.2025 року склала 7 804. У складі Центру 3 денних стаціонари на 25 ліжок, в Буджацькій ЛА ЗПСМ – на 15 ліжок, в Надрічнлянській та Петрівській – на 5 ліжок. За 2025 рік проліковано 691 пацієнт, проведено 4409,4 ліжко-днів, середнє перебування хворого на ліжку – 6,3; зайнятість ліжка – 176,3; лікарняна летальність – 0, відсоток виконання плану ліжко-днів склав 50,5 %.

У 2025 році фінансування від Буджацької територіальної громади склало 7 805 092,89 грн., у тому числі:

- придбано медичне обладнання для кабінету лікаря на суму 125 136,00 грн. (електрокардіограф, принтер, медичний інвентар, меблі); мотоцикл для ФАП с. Височанське – 42 000,00 грн.; комп'ютерне обладнання (ноутбук та принтер) – 34 499,00 грн.;
- надано матеріальну допомогу лікарю на суму – 200 000,00 грн.;
- витрати на оплату праці склали 4 609 861,77 грн.;
- нарахування ЄСВ на з/плату – 1 072 844,85 грн.;
- витрати на медикаменти – 102 463,49 грн.;
- придбано матеріали для поточного ремонту ФАП с. Ганнівка – 31 110,50 грн.;
- оплта комунальних послуг – 208 675,33 грн. (у т.ч. електроенергія – 105 772,33 грн., та дрова – 89 425,00 грн.);
- витрати на забезпечення окремих верств населення пільговими ліками – 1 044 302,87 грн.

Центр отримав по безоплатному постачанню медичне обладнання (комплекс телемедицини) на суму 1 143 193,90 грн., холодильники для вакцин (2 шт.) на суму 106 602,92 грн.

Фінансування від НСЗУ склало 2 706 799,83 грн., у т.ч. оплата праці – 2 228 988,28 грн. (нарахування на з/плату – 440 184,27 грн.).

У 2026 році передбачається реалізація таких заходів у сфері охорони здоров'я:

- проведення ремонтних робіт у ЛАЗПСМ с. Петрівка, ФАП с. Височанське та ФАП с. Миколаївка;
- придбання службового автомобіля для лікарської амбулаторії с. Надрічне з метою забезпечення доступності медичних послуг для населення;
- укомплектування амбулаторій загальної практики – сімейної медицини лікарськими кадрами;
- зміцнення матеріально-технічної бази Центру шляхом оновлення обладнання та покращення умов надання медичної допомоги.

8. Комунальне некомерційне підприємство «Буджацька селищна лікарня» Буджацької селищної ради 03.05.2024 року отримало ліцензію Міністерства охорони здоров'я України на провадження господарської діяльності з медичної практики. Потужність закладу становить 20 ліжко-місць. Штатна чисельність працівників – 17 осіб.

Фінансування діяльності КНП «Буджацька селищна лікарня» Буджацької селищної ради у звітному періоді здійснювалося за рахунок коштів місцевого бюджету.

У межах реалізації Програми «Підтримка медицини» протягом року проведено капітальний ремонт приміщення лікарні, а також капітальний ремонт покрівлі квартири лікаря. Крім того, здійснено закупівлю та встановлення необхідних меблів для повного облаштування житлового приміщення. Фінансування капітальних ремонтних робіт забезпечено за рахунок коштів місцевого бюджету на загальну суму 1 997 905,00 грн.

У 2025 році загальні витрати на оплату праці склали 2 443 106,28 тис. грн., на комунальні послуги – 636 839,29 тис. грн.; витрати на придбання медичного обладнання – 394 128 тис. грн., плата за електроенергію – 350 303,53 тис. грн..

Крім того, у 2025 році з метою покращення якості медичних послуг та оновлення матеріально-технічної бази придбано сучасне обладнання, а саме: електрокардіограф «ЮКАРД 100»; шафу витяжну ШВ-1; систему очищення води; резервуар для зберігання води об'ємом 30 л та ноутбуки – 4 одиниці.

Оновлення оснащення сприятиме підвищенню ефективності діагностики, покращенню умов роботи медичного персоналу та забезпеченню належного рівня медичного обслуговування населення.

Крім того, до оновленої Стратегії відновлення та розвитку Одеської області на період 2021-2027 років, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 06.06.2025 №769-VIII, а також до Плану заходів із її реалізації (затвердженого рішенням Одеської обласної ради від 06.06.2025 №769-VIII) включено 16 карток-проектів, що передбачають здійснення заходів із відновлення та розвитку на території Болградського району. Із зазначеної кількості одна картка-проект ініційована Болградською районною державною адміністрацією.

У межах виконання Стратегії та відповідного Плану заходів у другому півріччі 2025 року забезпечено фінансування 8 проектів, що реалізуються у 5 територіальних громадах району, на загальну суму 7 004 тис. грн. за рахунок різних джерел фінансування.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У 2025 році заходи Програми соціально-економічного та культурного розвитку Болградського району реалізовувалися відповідно до визначених завдань і пріоритетів, що дало змогу забезпечити виконання основних запланованих показників.

За підсумками року відзначається позитивна динаміка у ряді ключових сфер, зокрема в фінансово-бюджетній, освіті, соціальному захисті населення, культурі, охороні здоров'я та інших напрямках суспільного розвитку.

Водночас зберігаються окремі проблемні питання, які потребують подальшої системної роботи, а саме:

- недостатній рівень інвестиційної активності;
- дефіцит кваліфікованих кадрів у промисловому секторі, агропромисловому комплексі та гуманітарній сфері;
- потреба в модернізації об'єктів житлово-комунального господарства та оновленні інженерної інфраструктури.

З метою забезпечення сталого розвитку району у наступному періоді доцільно:

- посилити заходи щодо залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій;
- запровадити системний моніторинг управлінської ефективності та фінансової спроможності громад району;
- активізувати реалізацію інфраструктурних проектів, зокрема із залученням державних і міжнародних програм фінансування;

- розширити підтримку малого та середнього підприємництва як основи економічної стабільності;
- продовжити впровадження енергоефективних та ресурсозберігаючих технологій у бюджетній та комунальній сферах.

Начальник відділу економіки та агропромислового розвитку Болградської районної державної (військової) адміністрації

Олена НАСИПАНА